BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2018. december | A Biblia Szövetség Egyesület folyóirata | XXX. évfolyam 4. szám

Ára: 350,- Ft

Berekfürdői lelkigondozó konferencia (2018. november)

Mátraházai hitmélyítő konferencia (2018. október)

Őszi, körzeti csendesnap Miskolcon (2018. november)

AZ EVANGÉLIUMOKBAN JÉZUS VALÓSÁGA RAGYOG

„Napjainkban is sok millió ember él, aki elfogadja, hogy Jézus valóságos ember, sőt: rendkívüli ember, de nem hajlandó őt Istenként elismerni. Ezért nyugodt lélekkel besorolják a vallásalapítók vagy erkölcsi példaképek közé.”

„Megszáná Isten estünket, felöltözé portestünket, mely kegyesség nagy titka!” (Ref. énekeskönyv, 325.dicséret, 2. vers)

Talán emlékeznek még olvasóink, hogy ez év elején azzal a célkitűzéssel indítottuk útjára folyóiratunkat, hogy annak ez évi négy számában Jézus Krisztus dicsőségét vesszük szemügyre úgy, ahogy az a négy újszövetségi evangéliumban elénk ragyog. Lapszámról lapszámra haladva megfigyelhettük, hogy mindegyik evangélista a rá jellemző sajátos hangsúlyokkal, más-más szempontokat figyelembe véve tárta elénk Jézusunk életét, eközben mindegyik őrá mutatott, igazi megismerésre és hitre, azaz követésére kívánva eljuttatni olvasóikat, hallgatóikat.

A befejező részben János evangéliuma van soron, amiben ugyancsak egyértelműen felragyog előttünk Jézus valóságos istenségének titka, ti. hogy ő valóságos ember, de egyúttal valóságos Isten is! Ezt mutatjuk be ebben a számunkban, mégpedig azon mélyértelmű állításai segítségével, amik így kezdődnek: *„Én vagyok….”* Tudjuk, hogy az *„Én vagyok”* Isten neve az Ószövetségben. Amikor Jézus ezt magára vette – akkor ezzel hirdette, hogy ő nem csak egy ember, hanem Isten is, aki istenségében tökéletesen azonos az Atya Istennel és a Szentlélek Istennel. Ezek a kijelentések kortársai többségét megbotránkoztatták, még akkor is, hogy szavait rendkívüli tettei sokszorosan alátámasztották. Ők mégis elképzelhetetlennek tartották, és nem hitték el, hogy benne a végtelen, személyes, élő Isten – Ábrahám, Izsák és Jákób Istene – jött közéjük, és a hozzá való viszonyukon múlik földi életük, de öröklétük boldogsága, békessége is! Kevesen voltak, akik szavait botránkozás nélkül fogadták, és őt annak ismerték el, akinek mondta magát. Kevesen követték őt kételkedés nélkül.

Napjainkban is sok millió ember él, aki elfogadja, hogy Jézus valóságos ember, sőt: rendkívüli ember, de nem hajlandó őt Istenként elismerni. Ezért nyugodt lélekkel besorolják a vallásalapítók vagy erkölcsi példaképek közé. Persze azon nem csodálkozunk, amikor magukat hitetlennek vallók így tesznek, de azon már inkább, amikor a magukat „felvilágosult” protestánsnak vallók is így beszélnek! Ma a neoliberális teológiai professzorok jelentős része nyíltan vállalja, hogy nem fogadja el a bibliai közlést, és nem ismeri el Jézus Krisztus tényleges istenségét. Ők olybá tekintik azt, mint valami későbbi kitalációt, amivel a történeti Jézust „feldíszítették”, mint valami bibliai mesét, ami azoknak igaz, akik hisznek benne, de aminek a valósághoz semmi köze. Sajnos számos lelkipásztor – a lelke mélyén – egyetért ezzel, így nem ismeri fel Jézus személyét, tanítását és evangéliumát sem a maga tökéletes egyediségében és kizárólagosságában. Ebből adódik, hogy nem is hirdeti Jézust annak, akinek a Szentírás mutatja! Így azonban egy

Túrmezei Erzsébet: **Gyertya**

Kis karácsonyfagyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
A belén észrevenni már, hogy égett.
S én mégse dobom el,
mint semmiséget.
Nézem, elémbe állatom,
majd a kezembe' forgatom.
A cirádáit, ferdeségét,
törött voltát, sok betegségét
mind tudom már, mind ismerem.
Igénytelen, értéktelen.
Szépsége, ékessége, ára
nincs semmi. Mégse dobom el.
Félreteszem karácsonyfára.

Majd a lángjába néz szemem,
s nem lesz nekem
igénytelen, értéktelen.
Sok betegsége, ferdesége,
törött volta nem semmiség-e,
ha ott lobog az ágon,
s vezérelőm, világom,
útmutató fény Betlehem felé?
Tekintetem sugarát issza,
lelkem száll századokon vissza:
a nagy csodát csodálja újra
és megremeg belé.

Magában semmi. Félredobnám.
De ha zöld fenyőről ragyog rám,
a szívem fölviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzám.

Kezembe' forgatom, nézegetem,
s valami egyre azt súgja nekem,
hogy ez a kis gyertya az életem.
Görbe, törött, beteg.
Valami, amit senki nem keres,
mert észrevenni nem is érdemes.
Végigélni se volna érdemes,
ha nem lenne karácsony...
ha ki nem gyúlhatnék sokadmagával
karácsonyesti csodálatos fákon...
ha Betlehem felé utat mutatva,
nem ragyoghatna, nem világolhatna,
végigélni se volna érdemes.

De van karácsony, s én úgy szeretem
kis gyertyaéletem.
Ameddig karácsonyra vártam,
értelmét, célját soká nem találtam.
Míg egy szép, angyalénekes,
halk estén Betlehembe értem,
s fel nem ujjongtam: „Most már értem.
Most már tudom, miért is élek
ezen a nagy, sötét világon:
hogy világítson kicsi gyertyalángom
előre, Betlehem felé,
és megváltatlan, Megváltóra váró,
Sok emberszív dobbanjon meg belé.”

Kis karácsonyfagyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
De ha zöld fenyőről ragyog rád,
a szíved fölviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzád.

Bibliától idegen, „hamis jézust”, ill. „hamis evangéliumot” hirdetnek, aki és ami senkit sem kapcsolhat össze az élő Istennel, és nem ment meg az örök haláltól. Az sem csoda hát, hogy tényked esük következtében sok gyülekezeti tag Jézusban csak embert lát; így csak egy „hamis jézus, hamis evangéliumában” hisz, amiből igaz lelkiség és kegyesség soha nem származhat. Persze, akik nem hiszik Jézus istenségét, azoknak nem okoz problémát, hogy a Bibliával ellentmondásba keveredve, Jézust megfosztják isteni dicsőségétől, és emberré minősítik! Nem zavarja őket, hogy elveszik Jézus elvi és erkölcsi tanításainak, sőt a kereszt evangéliumának páratlan jelentőségét. A legkisebb mértékben sem bántja őket, hogy eljárásukkal a keresztyén hitet lezüllesztik bizonyos emberek által kiötlött vallási eszmék szintjére – s az sem, hogy mindeközben eltakarják a bűnben lévő és az örök kárhozat szélén táncoló emberek elől az üdvösségre vezető egyedüli utat. Miért is zavarná ez őket? Hiszen közben learathatják a világ tapsát, és akadálytalanul fáradozhatnak a világvallások „ökumenikus” egybeolvasztásán – úgymond – a földi istenországa kiépítése és megszervezése érdekében! Ha valóban látnák és hinnék Jézus páratlan istenemberi dicsőségét, akkor nem tévedtek volna ilyen hamis utakra.

Mi pedig adjunk hálát, hogy számunkra hiteles lehet a Biblia, amiben felismerhetjük Jézus személyének, tanításainak és örök evangéliumának különleges, egyedülálló voltát! Sőt: vonjuk le a belőle eredő gyakorlati konzekvenciákat, és engedjünk Jézus tanításainak azzal a meggyőződéssel, hogy így az élő, személyes és végtelen Isten szavára építünk! Hirdessük is bátran ezt a Jézust a maga istenemberi tökéletességében, mint az emberiségnek adatott egyedüli Megváltót és Urat, és hívjunk minden embert az ő követésére! Vállaljunk ezért minden gúnyt és bántalmazást! Közben imádkozzunk azokért, akiknek hirdetjük, hogy ő, aki egyedül képes a vakok szemeit megnyitni és lelki látást adni – nyissa meg lelki szemeiket, hogy el ne aludjanak a halálra! Ha így teszünk, bizonyára áldást nyerünk és soha nem kell megszégyenülnünk. És végül: Jézust – a maga tökéletes páratlanságában – nagy örömmel imádjuk!

Azt szeretnénk, hogy kedves olvasóink ezen a karácsonyon is ismerjék fel az istenember Jézus Krisztust! Őt, aki megszületett erre a földre, hogy meghaljon értünk a kereszten, de feltámadjon harmadnapra, és feltámadottként elfoglalva az Atya trónját, összegyűjtse népét örömhíre által. Végül majd visszatérjen közénk dicsőségben, hogy ítéletet tartson mindenek felett, de új eget és földet teremtsen, ahol ő és népe igazságban lakozik örökké.

Csodáljuk tehát őt, imádjuk nagy örömmel, kövessük újult erővel szent akaratát, és hirdessük őt bátran, szabadon – vállalva minden nehézséget őérte! Egyedül így lehet áldott karácsonyunk és új évünk, amit – a folyóirat-készítők nevében is – szeretettel kívánok mindnyájunknak!

Sipos Ete Zoltán */ Szeged*

BEVEZETÉS JÁNOS EVANGÉLIUMÁHOZ

„Az evangélium célját illetően a következőt olvassuk magában az evangéliumban: >>Ezek pedig azért írat???tak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.<< (Jn 20,31)”

Az evangélium szerzője

Máté, Márk és Lukács evangéliuma kapcsán már rámutattunk az Egyháznak arra a központi jelentőségű meggyőződésére, miszerint a kanonikus bibliai iratok elsődleges szerzője a Szentlélek. Ez azt jelenti, hogy ő az üzenet forrása, ő adja át azt a másodlagos szerzőnek, azaz a szentírónak, valamint ő vezeti annak gondolatait és kezét az írásba foglalás során. Az óegyházi írók ugyanezzel a hittel tekintettek János evangéliumára is. A sas jelképével utaltak Jézus földi életének és szolgálatának erre a beszámolójára, amivel azt fejezték ki, hogy mindaz, amit ebben a könyvben az Úrról olvasunk, a mennyei magasságokból származik. János evangéliumának egyes részletei azonban a Szentlélek munkájának tényén túl annak részleteibe is bepillantást nyújtanak. Az utolsó vacsorán Jézus a következő ígéretet tette: *„A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő megtanít majd titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek”* (Jn 14,26). A tanítványok tehát nem részlegesen, hanem egészen pontosan emlékeztek mindenre, ami a Jézussal együtt töltött időben elhangzott, így kerültek az üzenet birtokába.

A másodlagos szerző beazonosítása viszonylag egyszerű feladat. Egyrészt maga az evangélium tartalmaz behatároló jellegű állításokat: a szerző Jézus tanítványa, aki az utolsó vacsorán az Úr keblére hajolt. Másrészt az evangéliumok és a jánosi levelek között szoros tartalmi, illetve stílusbeli hasonlóság fedezhető fel. Harmadrészt az óegyházi írók János apostolt tekintették az evangélium szerzőjének. Papiasz egyik kijelentését alapul véve némelyek azt feltételezik ugyan, hogy az evangélium szerzője egy másik János, ennek valószínűsége azonban igen elenyésző. A szóban forgó idézetben János neve mellett egyik alkalommal az apostol, másik alkalommal a presbiter szó szerepel, ebből vonták le némelyek a következtetést, miszerint nem egy, hanem két János volt, és akár ez utóbbi is írhatta az evangéliumot. Az ellenérvek közül csak a két legfontosabbra mutatunk rá. Először is az idézet korántsem egyértelmű, nem mondja ki expressis verbis, hogy két különböző Jánosról tudunk. Másodszor pedig Péter apostol is utalt önmagára presbiterként, ugyanezt János is megtehette. Mit tudunk Jánosról? Édesapja a feltehetően jómódú Zebedeus volt; testvérével, Jakabbal együtt lépett Jézus szolgálatába; Péterrel együtt ott voltak az Úrral a megdicsőülés hegyén és a Gecsemáné kertjében; kezdetben elsőségre vágyott; nem állt messze tőle az erőszak gondolata sem, ezzel érdemelte ki a mennydörgés fia jelzőt; később a szeretet apostolává vált; Jeruzsálem lerombolását

követően Efezusba költözött; a korai misszió egyik vezéralakjává vált; hitéért Patmosz szigetére száműzték; onnan visszatérve egészen Traianus császár uralkodásáig tevékenykedett.

Az evangélium keletkezésének körülményei

A „hol" kérdésére nem tudunk biztos választ adni, feltételezésekben ugyanakkor nincs hiány. A kutatók egy része Alexandriát javasolja. Itt élt és munkálkodott a neves zsidó írásmagyarázó, Philón, aki műveiben összekapcsolta a görög filozófiában gyökerező Logosz-fogalmat a bibliai Isten-tannal. Minthogy János ugyanezzel a kifejezéssel utal Jézusra, nem lehet kizárni a kettejük közötti irodalmi függőséget. Habár ez a függőség a mai napig nincs bizonyítva, tegyük fel, hogy igaz! Akkor sem világos, miért lett volna szükséges Jánosnak Alexandriába utaznia ahhoz, hogy ott írja meg az evangéliumát. Philón már jó ideje meghalt, tehát beszélni nem lehetett vele, az írásaihoz viszont máshol is hozzá lehetett férni. Mellesleg a két szerző tartalmilag egészen mást értett Logosz alatt, ezért már az irodalmi függőség gondolata is gyenge lábakon álló feltételezés. Egy másik csoport Antiókhia mellett teszi le a voksát. Ennek a feltételezésnek az alapja, hogy a negyedik evangélium stílusa hasonlít Ignatius antiókhiai püspök és más, a környéken honos óegyházi írók stílusára. Minthogy az irodalom nem ismer határokat, a stílusjegyek hasonlósága alapján történő földrajzi meghatározás ebben az esetben sem nevezhető meggyőző érvelésnek. Egy harmadik tábor szerint az evangélium Palesztínában keletkezett. Ez a vélekedés arra a felismerésre épít, miszerint a szerző jól ismeri Izráel földrajzi és kulturális viszonyait. Ez persze igaz, de a következtetés mégsem szükségszerű. A zsidó háború kitöréséig, azaz a hatvanas évek közepéig János Jeruzsálemben élt, ami már önmagában megmagyarázza ismereteinek pontosságát. A negyedik társaság képviseli a klasszikus nézetet. Eszerint az evangélium Efezusban keletkezett. Az óegyházi írók szerint János életének utolsó évtizedeit – a patmoszi száműzetés idejét leszámítva – ebben a városban töltötte. Iréneusz határozott kijelentése szerint János Efezusban foglalta írásba az evangéliumát.

Mikor keletkezett az evangélium? Jeromos úgy tudta, hogy János a szinoptikus evangéliumok elolvasása után döntött úgy, hogy megírja a saját beszámolóját. Ha ez igaz, akkor erre a munkára legkorábban a hatvanas évek közepén kerülhetett sor. Ugyancsak Jeromos szerint János az Úr szenvedése után 68 évvel, tehát valamikor az első és a második század fordulóján halt meg. A két végpont között János gyakorlatilag bármikor sort keríthetett az evangélium elkészítésére.

A mű szerkezete

A művet öt nagyobb egységre lehet osztani: prológus (1,1-19); Jézus önfeltárulkozása szóban és tettben (1,19-10,42); fordulópont (11,1-12,50); Jézus önfeltárulkozása a kereszten (13,1-20,31); befejezés (21,1-25). A szerkezeti váz ismerete megkönnyítheti az evangélium értelmezését, ezért mindenképpen érdemes szem előtt tartani, ugyanakkor jó tudni, hogy nincs éles határvonal az egységek között. Ne csodálkozzunk, ha elvétve ugyan, de már a könyv első felében találkozunk Jézus halálára vonatkozó kijelentésekkel, illetve abból se csináljunk problémát, ha a szenvedéstörténet során előkerül egy-egy tanítói rész.

Főbb témák és jellegzetességek

Az evangélium célját illetően a következőt olvassuk magában az evangéliumban: *„Ezek pedig azért írattak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében."* (Jn 20,31) Tehát János elsősorban nem a tényanyag bővítésére törekedett, hanem arra, hogy olvasói megfelelő módon viszonyuljanak Jézushoz, és hogy ebben a viszonyulásban megtalálják az igazi életet.

Az első három evangéliummal ellentétben – ahol a Jézus istenségéről szóló kijelentés egy ideig búvópatakként csörgedezik, és később, esetenként csak a feltámadás után válik erőteljes üzenetté – János kezdettől fogva úgy utal az Úrra, mint örökkévaló Istenre. Talán ez a magyarázata annak a – vélt vagy valós – feltételezésnek, miszerint János a Jézus istenségét tagadó ebioniták miatt ragadott tollat.

A Szentlélekről szóló bibliai kijelentés két leghosszabb szakasza János evangéliumában olvasható. Az utolsó vacsorán Jézus úgy beszél róla, mint a Pártfogóról, aki az ő munkáját folytatja a tanítványok és úgy általában a hívők életében. Fontos, hogy ne tévesszük szem elől ezek a részeket! Az ezen a téren tapasztalható hiányosságaink is hozzájárultak a modern karizmatizmus megerősödéséhez.

Egyes korai kéziratokból hiányzik a házasságtörő asszony története, ami felveti annak kérdését, hogyan tekintsünk erre a részre. Tekintettel arra, hogy a későbbi, de még így is elég korai iratok viszont mind közlik, ráadásul teológiai szempontból nem mond ellene egyetlen más kijelentésnek sem, a józan ész azt diktálja, hogy ihletett szövegként tekintsünk rá.

Végezetül János stílusa egészen más, mint a szinoptikus szerzőké: költői módon fogalmaz; párhuzamba állítja az élet fizikai és lelki területeit; jellemábrázolása rendkívül alapos; képes érzékeltetni a lélek legfinomabb rezdüléseit is; elegáns; erőteljes. Feltehetően ezeknek a vonásoknak köszönheti, hogy kortársai a már említett sas jelképével utaltak rá.

***Szabó László** / Budapest*

* * *

„Isten Lelkének belső megvilágosító munkája szükséges az Igében kijelentett dolgok üdvözítő megértéséhez."

*

„A Szentírás értelmezésének tévedhetetlen mércéje maga a Szentírás. Tehát amikor kérdéses valamely igehely igazi és teljes értelme, ezen értelmet más, világosabban beszélő igehely által kell megkeresni és megállapítani."

*

„Most tehát a Szentírás a legszükségszerűbb és legteljesebb módja az isteni akarat közvetítésének..."

(Idézetek a Westminsteri hitvallás 1. fejezetéből)

ÉN VAGYOK AZ ÉLET KENYERE

„Jézusban a mennyei kenyér nem ideiglenesen elégít meg, hanem örökké! Nem a létünket biztosítja benne Atyánk, hanem életünket! Az élet több, mint az eledel, mondja egy másik helyen. Ismered-e ezt a többet? Vagy igényeid, vágyaid, kéréseid, céljaid csak erre a földi létre korlátozódnak?"

Olvasásra: János 6,35

Gyermekkorom kedves és kitörölhetetlen emléke marad, amikor a gyülekezet úrvacsorával élt, a kezdő ének ez volt: „Szállj le most mennyből életnek kenyere, tápláld lelkünket az örök életre, tudjuk, aki e kenyérből eszik, soha örökké meg nem éhezik." (438. dicséret 6. v.) És most, különösen karácsony előtt, nagyon aktuális számunkra ez az Ige, Jézus Krisztus egyik kijelentése önmagáról, a mennyből hozzánk érkezett mennyei kenyér, az életnek kenyere, a Megváltó. Ezt nem mások állapították meg róla, hanem ő mondta: *„Én vagyok az élet kenyere".*

Az élet kenyere a mennyből száll alá (Jn 6,33). Ez azt jelenti, hogy a bűnbe esett ember számára mindig a mennyből, Istentől jön a megoldás és a segítség. Így volt ez az első evangélium, örömhír közlésénél (1Móz 3,15), és ez teljesedett be, amikor eljött az élet kenyere, Jézus. A zsoltáríró (121.) kérdezi: *„Honnan jön az én segítségem?"* Egyértelmű a válasz: *„az én segítségem az Úrtól van". „Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosság Atyjától száll alá"* (Jak 1,17). Az, hogy a kenyér „mennyei", az azt jelenti, hogy az ember számára igazi segítség és megoldás nem jöhet máshonnan, mint a mennyből. Amikor pedig Jézus önmagáról beszél, benne láthatjuk Istennek azt a tökéletes akaratát, amivel azt akarja, hogy életünk legyen.

Amikor Jézus a mannáról beszél, amit Isten ószövetségi népe a pusztában evett, nem csorbítja annak jelentőségét. A mannáról is úgy beszél, mint mennyei eledelről, amit Isten adott számukra (2Móz 16,15). A megkísértés történetében sem kicsinyli le a kenyeret Jézus, mint ahogyan arra tanította az övéit, hogy a mindennapi kenyeret kérjék az Atyától (Mt 6,11), de Jézus túlmutat ezen, és ezt mondta, *„nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden Igével, amely Isten szájából származik"* (Mt 4,4). Nemcsak földi kenyérre van tehát szükségünk, hanem mennyeire is, ami ő maga. A ma embere csak a földi jókat hajszolja és szereti, nem a mennyeit, és így nem a maradandót, hanem a múlandót kedveli. Pedig az Ige az örökkévalóra irányítja tekintetünket: *„Ne a veszendő eledelért fáradozzatok, hanem azért az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, akin az Atya pecsétje van"* (Jn 6,27). Adja az Úr, hogy ne kössön meg bennünket a földi, a múlandó fénye, hanem örök kincset nyerjünk!

Lukátsi Vilma

Kihez mehetnénk?

Kérdésre – kérdés. Benne van
a fölzaklatott lelkiismeret.
A kérdezett
felel már a kérdés előtt:
elhagyja Őt.
A „kemény beszéd" neki támad,
megszaggatja a ruhákat.
... ha Jézus az Élet Kenyere,
akkor valami fogalom-csere
az ötből lett ötezer kenyér,
s a tévedés felér
egy egész élet-csalódással!

Sokan sarkon fordultak,
vissza a köznapokhoz!
Majd lesz valahogy,
ahogyan eddig...
A csodának nincs folytatása!
Az embernek nincs Messiása...!

Hangos a csend: tizenkét szív verése
a fügefák alatt. – A tömeg elhaladt.
Ti is el akartok menni?
(Igen, ezt meg kellett kérdezni!)
... a lábnyomok, mindenhol, mennyi,
a vele járt mérföldek hossza
a kérdést viszi – és visszahozza:

Kihez mehetnénk? Nélküled? –
Szorongásból nőtt rémület:
Mi egyedül már soha többé!
Te magad vagy a „mindörökké"!

Jézus hallgatóságának nagy tévedése abban lehetett, hogy azt gondolták, Mózes adta a vándorló népnek a kenyeret. Ezért Jézus azt mondja : *„nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja majd nektek az igazi mennyei kenyeret!"* (Jn 6,32). A manna, mint Isten ajándéka, megelégítette őket a földi létre nézve, hogy életben maradjanak, de előre mutatott az élet kenyerére, Jézusra, mint Isten legnagyobb ajándékára. Ő nem a hasukat tölti meg, hanem a szívüket. Betölti őket az örök életre, hogy éljenek, vagyis örök életük legyen.

Isten az Úr Jézusban mennyei megoldást és segítséget adott nekünk is. Ezt a segítséget Isten szeretete készítette el, és a maga idejében elküldte. A vándorlás idején ennek bizonyítéka volt a manna, és amikor eljött Jézus Krisztus, ő lett az igazi kenyér. Ennek megtörténtét hirdették az angyalok nagy örömmel Betlehem felett. Eljött a mennyei kenyér, az élet kenyere. *„Kínálja néked önmagát",* amikor azt mondja: *„Én vagyok az élet kenyere".*

Az élet kenyerének másik nagy tanítása az, hogy Jézus mennyivel többet kínál az övéinek, mint az gondolták, vagy várták. Mert a kenyér nem szerzője, vagy kezdeményezője az életnek, hanem csak táplálója és fenntartója. Jézus azonban a kezdet, a valódi élet, amely nemcsak megtart, hanem először is életet ad nekünk. A kenyér az akkori világban is, ha nehezen is, de megkereshető volt. Jézus olyat kínál, ami nem megkereshető, nem megszerezhető, nem megvehető, hanem ajándékba kapható. Több, mint a földi kenyér, *„mert atyáitok a mannátették a pusztában, mégis meghaltak".* A manna Isten megoldása volt egy időre, amíg nem vethettek, és nem arathattak. Jézusban a mennyei kenyér nem ideiglenesen elégít meg, hanem örökké! Nem a létün-

ket biztosítja benne Atyánk, hanem életünket! Az élet több, mint az eledel, mondja egy másik helyen. Ismered-e ezt a többet? Vagy igényeid, vágyaid, kéréseid, céljaid csak erre a földi létre korlátozódnak?

Jézusnak ez a kijelentése az ötezer ember megvendégelésének története után hangzik el. Ott megszaporította a kenyeret, de a tömeg csak azért ment utána, mert ettek a kenyerekből. Tehát az kellett, amit adott, és nem ő maga. Nagy kérdése ennek az Igének: az kell, amit Jézus tud adni, vagy ő maga kell! *„Csak te kellesz én Uram, benned mindent meglelek”* – énekeljük egyik szép énekünkben. A vallásos ember azt mondja el, mit adjon neki Jézus. A hitetlen arra panaszkodik, mit nem adott neki. A hívő ember teljesen és tökéletesen megelégszik a Krisztussal való közösséggel, de örömmel elfogadja, hogy mennyei Atyánk vele együtt mindent megad, vagy megadhat nekünk. De ha nem tenné is, vagy nem teszi, ez a Krisztussal való közösségemet nem befolyásolja. Nem abban bízunk, hogy mit ad, hanem ahogy az Ige mondja, annak örülünk, hogy *„adta magát a mi bűneinkért, hogy kimentsen minket e jelenvaló gonosz világból”* (Gal1,4). Ilyen a mi Urunk: nem azt akarja adni, amit igénylünk, hanem amire szükségünk van.

Jézus nem a kenyérkérdést oldotta meg a világon, hanem a bűn-kérdést. Nem csodálatos kenyérszaporítónak jött erre a világra, hanem dicsőséges Megváltónak. Nem azzal az ígérettel érkezett az angyal, hogy ő megoldja a kenyérkérdést, hanem: *„ő szabadítja meg népét annak bűneiből”* (Mt 1,21). Ezért annak, aki örök életet szeretne, vele magával kell olyan kapcsolatba kerülnie lelkileg, mint ahogy a kenyérrel testi kapcsolatba kerülünk. Hitvallásunkban így fogalmazták ezt meg: Csakis azok hisznek Jézusban, akik vele eggyé válnak, és minden jótéteményét elfogadják. Az ilyen ember vele eggyé válik, szétválaszthatatlanul. Boldogan énekelheti: *„Ő enyém, és én övé!”*

***Horváth Géza** / Budapest*

ÉN VAGYOK A VILÁG VILÁGOSSÁGA

„ez a kijelentés az Isten tulajdonságaira, ezzel Jézus istenségére mutat: Isten Lélek – Jn 4,24; Isten világosság – 1Jn 1,5; Isten szeretet – 1Jn 4,8. Csoda-e, hogy ez a szeretet úgy nyilvánul meg, hogy világosságként utat mutat, biztonságot ad, világossá tesz?”

Olvasásra: Jn 8,12

Jézus bemutatkozásaiban az a meghökkentő, hogy olyan hétköznapi kifejezéseket használ, amelyeket mindannyian használunk a profán világban. Pl. a világosságról tudjuk, hogy az szervesen hozzá tartozik a tájékozódásunkhoz, mert anélkül nem lenne élet.

Jézusnak az önmagáról mondott kijelentései nem csak azért érdekesek, mert hétköznapiak, hanem mert elválaszthatatlanok egymástól. Nem csupán azért, mert az ő személyéhez kötődnek, hanem, mert őt magát jelentik ezek a kifejezések, mert ő mondta ezeket magáról.

A *„világosság”* rokon fogalmai a Bibliában az élet, kijelentés, biztonság, megvilágítás, ismeret, tájékozódás.

De miért fontos számunkra az, hogy Krisztus a világ világosságának tartja magát? Azért, mert Isten ajándékozó szeretete még inkább kidomborodik abban, hogy Jézust elküldte közénk erre a világra. Miközben az ember természeténél fogva, születése pillanatától lelkileg vak az Isten dolgaira, aközben eljött az, aki maga a világosság, és így *megszabadulhatunk és megmenekülhetünk a sötétségtől, és részeseivé válhatunk az igazi világosságnak*.[1] Az embernek rá kell döbbennie arra, hogy Jézus nélkül ez a világ az Isten szemében merő sötétség, és a benne élő ember vak! Jézus azért mutatkozik be így, hogy az ember ne maradjon sötétben, s ne azt a sötétet válassza, amibe született és természeténél fogva az az életközege. Ebben az összefüggésben érthetővé válik, amit a 164. dicséretünk 2. versében szoktunk énekelni: *„Elménket, értelmünket lelki sötétség fogta bé, De Szentlelked szívünket tiszta fénnyel úgy töltse bé, Hogy jót gondoljunk és szóljunk, mert csak Tőled kell azt várnunk”.*

A kijelentés először is nagyon határozottan rámutat Jézus messiási küldetésére, amiről a próféták beszéltek: *„általad leszek szövetségben a néppel, és világosság leszel a nemzetek számára”* (Ézs 42,6). Majd később: *„ …A népeknek is világosságul adlak, hogy szabadításom a föld végéig terjedjen”* (Ézs 49,6).

Másodszor: ez a kijelentés az Isten tulajdonságaira, ezzel Jézus istenségére mutat: *Isten Lélek* – Jn 4,24; *Isten világosság* – 1Jn 1,5; *Isten szeretet* – 1Jn 4,8. Csoda-e, hogy ez a szeretet úgy nyilvánul meg, hogy világosságként utat mutat, biztonságot ad, világossá tesz?

Milyen összefüggésben hangzottak el Jézus szavai?

A lombsátor ünnepe után a farizeusoknak címezve hangzik el ez a tanítás. Ahogyan az élő vízre szüksége van az embernek a boldog és Istennek tetsző élethez, úgy elengedhetetlen az a világosság, amit Jézus hozott. Amikor Jézus így mutatkozik be, illetve így azonosítja magát: *„Én vagyok a világ világossága”*, akkor azt hangsúlyozza, hogy ő az igazi (Jn 1,9), *„ …amire szüksége van az embernek, s amire vágyik is az ember ahhoz, hogy valóban létezhessen. Ő az, Akit a világ vár, s aki betölt minden vágyódást.”*[2] Azt is felvállaljuk ezzel a gondolattal, hogy Jézus fontosnak tartotta hangsúlyozni a kizárólagosságot! Nem arról beszél, hogy neki is van egy kis világossága és még másoknak is, és így összeadódhat a szükséges fénymennyiség, hanem azt mondja: *Én vagyok…!* Ebből világosan következik, hogy másnak nincs ilyen Isten felé utat mutató, az életünk során az Isten felé vezető világossága.

Jézus önkijelentésének fontos mozzanatai a 8. rész 1-11. versei is, ahol jól látszik a farizeusok dühödt támadása Jézus ellen, amivel „csőbe akarják húzni őt”: a törvény elítéli a bűnös nőt, te azért mit mondasz... Ebben a sötét, istentelenül indulatos háttérben jobban ragyog a világosság. Miközben Jézus nem mond mást, mint a törvény, tanít a világosságról, ami a dicsőséget és a szentséget is

jelenti. Ez a szentség és világosság űzi el az asszony vádlóit. De ezzel a szent világossággal bocsátja el az asszonyt is: *„Én sem ítéllek el, eredj el, és többé ne vétkezzél!”*

A bibliamagyarázók a következő kérdést feszegetik: Mit jelent, hogy Jézus a világ világossága? Azt jelenti ez, hogy az ő kegyelme, világossága mindenkire érvényes? Mindenkire automatikusan kiárad ez a világosság? *Isten nemcsak ennek, vagy annak az embernek kínálja fel ezt a jótéteményt, mert Krisztus bejelenti, hogy Ő az egész világ világossága, … a tanultak és a tudatlanok, valamint az előkelők és a közönséges emberek is kaphatnak ebből a világosságból.*[3]

Ha a Jézus követésére szóló meghívást az ember komolyan veszi (*„aki engem követ…”*), az egyben azt is jelenti, hogy óriási ajándékot tapasztalhat meg: elválaszthatatlan kapcsolatba kerül a világossággal, Jézussal. János evangéliumában a követés kifejezés többet jelent, mint általában a többi evangéliumokban: itt az azonossá válást, sors-közösséget is jelenti. Ez egyrészt a mi felelősségünket, odaszánásunkat is magában foglalja, de azt mindenképpen, hogy ő felvállal bennünket. Megrázó, amilyen bátorító módon ír erről Kálvin: *„…akik megengedik, hogy Krisztus vezesse őket, nem fenyegeti az eltévedés veszélye, … még a sötétség közepette is biztosak lehetnek abban, hogy védettek lesznek az eltévedéssel szemben, s nemcsak rövid időre, hanem míg útjuk végére nem érnek”.*[4]

„Nem jár sötétségben”: két üzenetet is hordoz ez a mondatrész. Egyrészt a sötétségből kiemelte a hívő embert az Úr, és ezért nem kell neki sötétben, Jézus nélkül járnia. Így felszabadult az élete. Másrészt a világosság elkötelezettje lesz, és így nem marad kijelentés, iránymutatás, tájékozódás nélkül. Mivel Jézusnak ez a mondata nagyon emlékeztet arra, ahogy a pusztai vándorlás során Isten a tűzoszlop által vezette népét, mindenképpen azt is jelenti, hogy az ember életében Jézus Krisztus az, aki az iránymutatást adja, aki vezeti az embert, és aki mellett biztonságát, nyugalmát megélheti. A felszabadultság ezt is jelenti: nem kell eltévednem.

Ismerek valakit, akinek annyira rossz a megfigyelőképessége, hogy bárhol képes eltévedni. Ő maga is – szinte azt tartja csodának, ha nem téved el… Számunkra, akik eredetileg sötétségben, az Isten világossága nélkül születtünk, akik az életünk nagy részét ebben a sötétben botladozva, bolyongva éltük, milyen óriási ígéret ez: *„nem jár sötétségben”.*

Ráadásul azt ígérte az Úr, hogy egészen hazáig vezet, ahol már nincs szükségünk világító égitestekre, mert az ő világossága tölt be mindent.

Még egyszer tekintsünk vissza arra, hogy hol és mikor hangzott el ez a mondat Jézus szájából! A lombsátorünnep utolsó éjszakáján történt, aminek szertartását és körülményeit a következő leírásból megismerhetjük: *„Négy hatalmas arany-kandeláberben égtek az olajmécsesek (egyenként 65 liter!), miután az asszonyok udvarán meggyújtották őket, a férfiak fáklyatáncot jártak, s a léviták az Izráel előudvarát az asszonyok udvarával összekötő lépcsőkön állva pengették hangszereiket. Nem volt Jeruzsálemben olyan udvar, amit a templomi tér kandeláberei meg nem világítottak. A fényárban úszó ünnepen ekkor hangzott fel Jézus kiáltása: Én vagyok a világ világossága… – és nem ezek a mesterséges fények.”*[5]

Az eddig leírtakban sok, mindannyiunk számára fontos teológiai gondolat fogalmazódott meg, de külön írást érdemelne, hogy miközben ez a világ olyan büszke önmagára, addig félelmetes sebességgel rohan a sötétségben: gonosz gondolkodása és tettei – istentelenségét hirdetik. Számunkra talán a legszomorúbb tapasztalat, amikor magukat hívő keresztyéneknek valló emberek állítják az Isten által elítélt dolgokról vagy magatartásról, hogy az a cselekedet nem olyan súlyos, vagy nem is bűn, és a helyreigazító figyelmeztetést sértésnek, vagy támadásnak tartják. Amikor hívő emberek marnak szét családi, vagy gyülekezeti közösségeket.

Miközben karácsony mesterséges fényei villóznak, aközben ezen a világon nincs olyan udvar, olyan ház, lakás, élet és szív, amibe a világ világosságának, Jézusnak fénye világítani ne tudna. Azt kívánom, hogy ez a világosság ragyogja be ünnepünket, életünket!

Zila Péter */ Budapest*

*

Jegyzet: **1.** Kálvin János, János evangéliuma magyarázat, Kézirat, 173. old.; **2.** Bolyki János, Az igaz tanúvallomás Budapest, 2001. Osiris Kiadó – 234. old.; **3.** Kálvin János, János evangéliuma magyarázat, Kézirat, 173. old.; **4.** Kálvin János, János evangéliuma magyarázat, Kézirat, 173. old.; **5.** Bolyki János, Az igaz tanúvallomás Budapest, 2001. Osiris Kiadó – 234. old.

„Magának az Igének az a célja, hogy megismertesse velünk Istent Krisztusban.”
(John Owen puritán teológus)

JÉZUS, MINT A JUHOK AJTAJA

„A szeretetlen, mindig elégedetlenkedő, méregető kritika lelkülete nem árnyékolja-e hívő jellemünket ahelyett, hogy az ajtóra néznénk, és örvendeznénk, hogy ott egyáltalán bemehetünk!”

Olvasásra: Jn 10,7.9

A fenti igerészben Jézus önmagát a *„juhok ajtajával”* azonosítja. Ezt az igazságot jó néhány alkalommal megerősíti mind az Ó-, mind az Újszövetség. Már a zsoltáros az Úr kapuján való bemenetelre vágyik, amikor azt írja, hogy az *„igazak mennek be azon”* (118,20); máskor pedig mint Isten juhait szólítja fel a hívő embereket: *„Menjetek be kapuin hálaadással, udvaraiba dicséretekkel”* (100,4). Úgy jelenik meg ez a felszólítás, mint az imádság, hálaadás és dicsőítés által Isten után vágyakozó ember hitbeli feladata. Az Újszövetség az Ószövetséggel teljes egységben hasonlóan szól erről a szép példázatról. Az Írásokat betöltő Krisztus a mostani azonosításán túl nem hiába hangsúlyozza nekünk, hogy ő az Atyához vezető egyetlen út (Jn 14,6), a Jelenések könyvében pedig

ezt olvassuk az egyik gyülekezet elé adott nyitott ajtó révén: *„a Szent, az Igaz, akinél a Dávid kulcsa van, és amit kinyit, senki be nem zárja, és amit bezár, senki ki nem nyitja”* (3,7).

Az egyetlen bejárat

Amikor Jézus azt mondja, hogy ő a juhok ajtaja, akkor egy – a korának pásztori életében – hétköznapinak számító példát említ. Ma már nem annyira magától értetődő ez a kijelentés, de ott, ahol ezek a szavak elhangzottak, mindenki számára természetes volt egy juhakol rendeltetése. Az juhaklok a nyáj éjszakai pihenőhelyei, ahol az állatok védett helyen lehettek. Nappal legeltek, estére pedig mindig ide gyűltek össze. Sok volt a ragadozó, de sajnos a rablók is előszeretettel loptak a nyájból. A nagyon is értékes aprójószágnak számító juhokat az aklokban helyezhették biztonságba. Alapvetően kétféle akol fajtát használtak, és Jézus itt mindkettőt említi is. A *„juhok ajtaja”* fogalmának pontos jelentéséhez mindkettőre oda kell figyelnünk, mert egyik magyarázza a másikat. Az egyik fajta aklot általában a települések, városok közvetlen közelében építették. A pásztor egy-egy hosszabb út esetén, vagy téli időszakban vette igénybe ezeket, ahová fizetség ellenében beterelhette a nyáját. Egy-egy pásztor általában 20-80 egyedből álló nyájat gondozott, így elképzelhetjük, hogy milyen nagyméretű aklok voltak ezek amiatt, hogy egyszerre több nyájat is befogadhassanak. Reggel korán, amikor a pásztorok tovább indultak, vagy csak ki akarták hajtani a juhaikat ezekről az éjjeli őrzőhelyekről, odaálltak az akolhoz és hívogatták a hangjukat jól ismerő saját jószágaikat, a nyájak pedig szétváltak. De ezeket a juhaklokat is őrizte egy *„ajtónálló”*, aki felelt a bent lévő állatokért, az élelmezésükért, biztonságukért. Az ajtót mindig csak annak a pásztornak nyitotta meg, aki a jogos tulajdonosa volt a bent levő bárányoknak, másnak soha. Erről az éjjeli nyugvóhelyről beszélt Jézus az első 5 versben, miközben önmagáról, mint megbízható pásztorról szólt. Majd ezt olvassuk: *„Ezt a példázatot mondta nekik Jézus, de ők nem értették, mit jelent, amit mondott nekik”* (6. v.). Ezért ennél a gondolatnál maradva, még egyértelműbben hangsúlyozza hallgatóinak, hogy megérthessék, ki is ő és milyen hatalommal bír!

Jézus folytatja a tanítást, és azt mondja, hogy ő a *„juhok ajtaja”*. Előtte hozzáteszi: *„Bizony, bizony, mondom néktek”*. Jézus akkor használta ezt a kifejezést, amikor szavai igazságának egy külső nyomatékot is akart adni. Mintha így kezdte volna: értsétek meg ezt az eldöntött tényt, vagy egészen biztos, hogy így van. És szavaival kijelenti, meghatározza az üdvösség rendjét, feltételét: azt önmaga személyéhez, mint Isten Felkentjéhez köti!

Miért is állítjuk, hogy még kizárólagosabban terel bennünket önmagához? Itt Jézus a fent említett két fajta akol közül már a másik típusúra utal. Ezt a pusztában építették a pásztorok. A többnyire kőből, vagy gallyakból font, kör alakot formáló fallal védett éjjeli pihenőhely szintén a bárányok biztonságát szolgálta. Ebbe is csak egy szűk nyíláson, azaz bejáraton, ajtón jutottak be az este felé gyülekező juhok, és ugyanott tudtak kijönni is. Itt nem volt megbízott ajtónálló, itt már csakis a nyáj tulajdonosa, a pásztor őrködött éjszaka is: oda tudta, engedélye nélkül nem lehetett bemenni, de onnan kijönni sem. A pásztor volt az akol valóságos *„ajtója”*, mert ő onnan bizony nem mozdult, még egy pillanatra sem! Jézus ugyanilyen ajtó: az üdvösség ajtaja. Csakis rajta keresztül, vele és általa nyerhetjük vissza az Édenben elveszített Atyánkat. Jézus személye nélkül nem lehet bűnbocsánatot nyerni és üdvözülni! Így tette egyértelművé az akkori hallgatóságának, ott éppen főként a zsidóknak, de nekünk, mai nyomorult embereknek is, hogy ő az egyetlen szabadító, aki azért jött, hogy személyén keresztül visszajuthassanak a benne hívők az elveszített mennybe. És ezt úgy végzi el, hogy először önmagát kínálja nekünk.

Füle Lajos

Mikor az Isten előre köszön

Mikor az ISTEN előre köszön,
kereszt mered az égre,
a Golgotáról beszél e kereszt,
ez az Ő KÖSZÖNTÉSE.
Mindenkinek szól, micsoda csoda!
Így köszön a MINDENSÉG ATYJA.
Jaj annak, aki nem figyel oda,
vagy nem fogadja.

Az akol biztonsága és vonzereje

Jézus – szavainak fényében – már nem csak a juhai biztonságáról erős őrizettel gondoskodó pásztor, hanem ő az ajtó is, akivel és akin keresztül bejuthatunk oda. Aki majd a mennyben lesz, az mind „Jézuson át” ment oda. Nélküle lehetetlen üdvözülni. Tulajdonképpen mondhatjuk úgy is, hogy a megtért hívő ember azt ismeri fel, hogy a Jézussal való közösség jelenti az üdvösséget. Ez az ige nem csak a mennybe való bejutás kizárólagosan Krisztushoz, azaz az áldozata felismeréséhez, elfogadásához kötött útját jelöli meg, hanem azt is ígéri, hogy az akolban lévők mind bővölködnek a Pásztor vezetése alatt. Nem csupán a jövőben, hanem már most is: bejár és kijár, azaz a legelőre rendszeresen kivezetett és visszaterelt nyáj képét idézi, akinek a táplálása, fejlődése a pásztor gondoskodó szeretete révén mindig biztosított. A Jézusban, mint Messiásban, Megváltóban hívő emberek Jézussal közösségben, igéje és Lelke által folyamatosan növekedhetnek, erősödhetnek, fejlődhetnek. De vajon vágyunk-e arra, hogy ezen az ajtón „bejárjunk és kijárjunk”? A közöny, az érdektelenség, a kényelemszeretet, a hálátlanság, az áldozatkészség hiányának kérge nem burkolja-e a szívünket, amikor ez az ajtó hív, és előtte kellene gyülekeznünk, de mi nem teszszük? A szeretetlen, mindig elégedetlenkedő, méregető kritika lelkülete nem árnyékolja-e hívő jellemünket ahelyett, hogy az ajtóra néznénk, és örvendeznénk, hogy ott egyáltalán bemehetünk!

Este, amikor a nyáj pihenni tért, szinte szaladtak, hogy mihamarabb bejuthassanak a nyugalom, a biztonság védelmébe. Tülekedtek, hogy végre beléphessenek. A pásztor folyamatos jelenléte adta biztonságérzetüket, tudták, oda nem mehet be akárki, csak ők, és akit a pásztor beenged. Aki nem vágyik a juhok ajtaján átmenni, „ki és bejárni”, nem árt, ha elgondolkodik: ismerem-e ennek a Pásztornak a felfoghatatlan, érthetetlen, meg nem érdemelt szeretetét, áldozatának súlyát?

Mert az ajtó őrzése bizony áldozattal jár. Ahhoz, hogy Jézus az ajtó lehessen, a legfőbb áldozatot is meghozta: letette az életét a juhokért. És azóta is csak szolgál: a pásztornak mindig ébernek kell lennie, állandó szolgálatot ad, és folyamatos a

fáradozása, törődése, hogy a juhok nyugalomban, védettségben élhessenek. Dicsőítjük-e ezért a Főpásztort?

Ez az az egyetlen ajtó, ami a mennyre nyílik, és amin, ha belép az ember, nem csalatkozik. Az egyik ókori tanítónk, vértanúnk azt mondta Jézusról: *„Ő az Atyára nyíló kapu”* (Antiochiai Ignác). Ha ezt az igazságot felismerjük, hit által befogadjuk, akkor fontos az is, hogy Jézus aklának juhaiként az „ajtóhoz terelés” szolgálatát szem elől ne tévesszük. Csak ott van áldás, ahol ehhez az ajtóhoz, azaz Krisztushoz hívogatnak. Ha nem hozzá hívnak, az haszontalan munka. A tanítók, pásztorok, gyermekmunkások, hitoktatók, tulajdonképpen bárki a gyülekezetben, elsődleges feladatként az Krisztushoz, mint „ajtóhoz” való terelést kapta. A tanítás tartalma, célja minden esetben ez kell, hogy legyen: a szemeket a Főre, azaz Jézusra irányítsuk. Ő nem csak az a személy, akitől függ, hogy van-e üdvösségünk, hanem ő az, aki meg is tart minket az ígéreteiben. Ahogy Kálvin tanította ennél a bibliai szakasznál: *„minden lelki tanítás lényege, mely szívünket táplálja, őbenne foglaltatik. […] egyedül Ő az, akihez oda kell gyülekeznünk.”* Bármilyen alkalom, rendezvény, megszólalás adatik számunkra lehetőségül, ezt a dicsőséges célt soha ne veszítsük szem elől!

***Hotorán Gábor** / Érsekcsanád*

„ÉN VAGYOK A JÓ PÁSZTOR”

„Amikor Jézus messiási küldetését a pásztor feladataihoz hasonlította, akkor hallgatói jól értették, mire utalt. Ő élő megtestesítője volt a pásztor-ideálnak. Elveszetteket jött megkeresni, a megtört szívűeket meggyógyítani, megvédeni tanítványait a támadásokkal szemben, tanításával vezetni népét.”

Olvasásra: Jn 10,11.14

Először hadd fogalmazzam meg a *„Jézus Krisztus a jó Pásztor”* kijelentés fő üzenetét, örömhírét! Ez pedig az, hogy az élő Isten úgy törődik személyünkkel, velünk, apró porszemekkel, mint a jó pásztor a juhaival. Ez döbbenetes dolog! Hol fordul elő napjainkban, hogy egy multinacionális cég vezérigazgatója foglalkozik egy „jelentéktelen” takarító személyével? Még a nevét sem ismeri, nem hogy még azt, hogy milyen ember is ő! Egy kormányfő nem tudhat mindent egy átlagos munkásember lelki bajairól, vagy egy király a szoba sarkában síró gyermekről. A mindenség Istene pedig, aki a hatalmas univerzumot fenntartja és igazgatja, a több milliárd ember közül pont velem foglalkozik? És nem is akárhogyan! Ismeri minden bűnömet, fájdalmamat, örömömet, terhemet, szükségletemet, félelmemet, egyszóval: mindent. Úgy foglalkozik velem, ahogyan a jó pásztor a juhával. Az első kérdés tehát, amit Urunk feltesz ezen az igén keresztül, hogy hiszed-e, hogy Jézus Krisztus megszületése, e világra jövetele annak bizonyítéka, hogy Isten törődik veled a szó legmélyebb értelmében? Jézus Krisztus azért lett Pásztor, mert számára nem egy vagy csupán a sok közül, nem egy ismeretlen idegen, hanem olyan valaki, akit személyesen ismer, akit keres, magához hív, hogy kövessed őt, mint Pásztorodat.

Mi az, amit egy pásztor a juhaiért tesz? Hogy jobban megértsük ezt a képet, gyűjtsük ujjhegyre a pásztori feladatokat. Izráelben a pásztornak állandóan szemmel kellett tartania a bárányokat, mert veszélyes terepen hosszú utakat tettek meg, legelőket keresve. Ezeken az utakon sok veszély leselkedett a nyájra. Egyrészt a fennsík egyik oldalán hatalmas meredélyek voltak, sziklás szakadékok, amikbe az óvatlan bárányok könnyen beleeshettek. Másrészről a vadállatok (pl. farkasok) támadásai is állandó fenyegetést jelentettek. Tolvajok is lézengtek a nyájak körül, hátha egy-egy lemaradó juhot elkaphatnának. A pásztornak szüntelenül szemmel kellett tartania az egész nyájat, megkeresnie a legbiztosabb útvonalat, a legjobb legelőt és a legtisztább vizet. A pásztor a nyáj előtt haladt, vezetve őket, a nyáj pedig – hallva a hangját – követte őt. Vezetés különféle terepen, védelem számos veszéllyel szemben, az elédelről és vízről való gondoskodás, a beteg jószágok ápolása, a kicsinyekre való kiemelt figyelés, a nyájjal való együttélés, az elveszettek megkeresése – hogy csak a legfontosabb feladatokat említsük. Izráel népének tagjai jól tudták, hogy mi a dolga egy pásztornak. Amikor Jézus messiási küldetését a pásztor feladataihoz hasonlította, akkor hallgatói jól értették, mire utalt. Ő élő megtestesítője volt a pásztor-ideálnak. Elveszetteket jött megkeresni, a megtört szívűeket meggyógyítani, megvédeni tanítványait a támadásokkal szemben, tanításával vezetni népét. Éppen az előtt is, hogy kijelenti önmagáról, hogy ő a jó Pásztor, egy vak embert gyógyított és keresett meg, és elhívta tanítványának, hogy megmentse azt, akit a béresek kivetettek a gyülekezetből (Jn 9,34-35).

Siklós József

Szegény özvegy a persely mellett

(Márk 12,41-44)

A persely mellé
pirulva surran,
ne vegyék észre,
mint hull kincsek közé
kis fillérkéje.

A perselybontók
fitymálva mondják:
Hitvány szemét!

Jézus szólt:
E szegény özvegy
a legtöbbet adta,
mert – mindenét!

A fölöslegből adunk, kevélyen.
Egyet, ezerből – s mekkora érdem!
Kenyér fölöslegéből néhány morzsát,
virág fölöslegéből néhány szirmot,
utak fölöslegéből néhány lépést,
szavak fölöslegéből néhány jó szót,
imák fölöslegéből néhány forrót,
időnk fölöslegéből néhány percet,
erőnk fölöslegéből néhány tettet, –
Élet Urának, nagy kevélyen,
Ki értünk adta magát – egészen!

Azonban nem csak a mindennapi életből ismerős a pásztor képe, mert már az Ószövetségben is találkozhatunk vele. Istent gyakran, mint pásztort jeleníti meg az ige, akinek juhai Izrael népének tagjai (Zsolt 23; 77,21; 79,13; 80,2; 95,7). De Isten küldötte, a Messiás is pásztorként jelenik meg több helyen az Ótestamentumban: *„Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza, a szoptatósokat szelíden vezeti”* (Ézs 40,11, lásd még: Ez 34,23; Zak 13,7 vö. Mt 26,31). A nép vezetőit is gyakran pásztoroknak nevezi a Szentírás (pl. Dávid király), de többségüket kritikával illeti ebben a minőségükben (pl. Jer 23,1-4). Ezékiel próféta is panaszkodik a rossz vezetőkre, akik ahelyett, hogy a nyájat legeltetnék, saját magukat „legeltetik”, csak saját hasznukat keresik (Ez 34,1-2). Az Ószövetség korában tehát kialakult egyfajta reménység azt illetően, hogy az eljövendő Messiás jó pásztor módjára fogja vezetni Isten népét, nem úgy, mint a béresek, a tolvajok, hamisan pásztornak nevezett vezetők. Jézus, amikor azt mondja, hogy ő a jó Pásztor, Isten küldöttjével azonosítja magát. Ezzel pedig nem csak azt állítja, hogy az ő vezetése, gondviselése és védelme alatt élhetünk Isten akarata szerinti életet, és juthatunk el az üdvösségre, hanem egyúttal kizárólagossági igényét is megmutatja a nép vezetésére. Ő a nagybetűs Pásztor, az egyetlen, mert rajta kívül nincs senki más. Minden más pásztornak mondott vezető csakis az ő megbízásából lehet azzá. Ezen a kijelentésen megbotránkoztak a nép akkori vezetői.

Napjainkban is nagy megütközést jelent az emberek számára Jézusnak ez az igénye és kijelentése. Nem szeretjük, ha vezetni akarnak minket, sem pedig azt, ha azt mondják rólunk, hogy valakinek a gondoskodására, vagy éppen megmentésre szorulunk. Hiszen azt gondoljuk, hogy tudjuk hová megyünk, mit teszünk, és hogyan kell élnünk. Csak éppen ennek az önvezetésnek az a következménye, hogy elveszettek, eltévelyedettek leszünk, összetört szívű lelki roncsok, akik emberileg nézve helyrehozhatatlan sebeket ejtünk másokon és magunkon. Mindeközben pedig bűnt bűnre halmozunk, Isten ellen vétkezünk, ami miatt jogos ítéletére vagyunk méltóak. A jó Pásztor azonban éppen azért született meg karácsonykor, hogy megkeressen minket, és bűneink büntetését elhordozza, hogy mi Isten nyájának tagjai lehessünk. Ő az életét adta ezért a golgotai kereszten, ahogyan azt az Ézsaiás 53,6-ban olvassuk: *„Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, mindenki a maga útjára tért, de az Úr őrá vetette mindnyájunk vétkét”.*

Jézus azért jött, hogy élete feláldozása árán új emberré tegyen minket, hogy belássuk, szükségünk van rá, lelkünk Pásztorára. Mert ő nem csak a golgotai kereszten volt Pásztor, hanem most is az, ahogyan egész élete is ennek jegyében telt. A görög szövegben az élet szó helyén nem a *„biosz”* vagy *„dzóé”*, hanem a *„psyche”* szó szerepel, amit a lélekre is szoktak használni. Jézus életének, lényének a juhok körül forgása nem csak a kereszten mutatkozott meg, amikor ténylegesen feláldozta értünk életét. Jézus egész lénye, legbelsőbb valója az ő juhaiért ég, a róluk való gondoskodás tölti be a lelkét. Ahogyan az 1János 3,16-ban olvashatjuk János (és rajta keresztül a mi Urunk) kérését Jézus nyája, a gyülekezet tagjai felé: *„Arról ismertük meg a szeretetet, hogy ő az életét (psychen) adta értünk: ezért mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket (psychas) a testvéreinkért”.* Itt sem csupán a fizikai élet odaadásáról van szó, hanem arról az odaadásról, ami az igaz szeretet jellemzője, hogy bármire készek vagyunk a testvérért, odaszánjuk az életünket a másokért való szolgálatra.

Jézus önkéntes áldozata mögött az a kimondhatatlan szeretete áll, amellyel szeret minket. Ezt jelenti az, hogy ő ismeri az övéit, és az övéi is ismerik őt, azt, hogy nyája és közte kölcsönös szeretet áll fenn. Ahogyan azt Pál az 1Kor 8,3-ban is mondja: *„… ha valaki az Istent szereti, az ismertetik őtőle”* (Károli fordítás). Menynyire biztos ez a szeretet? Sokan úgy hiszik, hogy a velünk történő eseményeken keresztül láthatjuk meg, hogy mikor szeret minket Isten, és mikor nem. Ha szenvedek, sok rossz történik velem, akkor Isten nem szeret, ha sok jót élek át, akkor igen. A 15. versben azonban mást mond Urunk: azt, hogy az ő szeretete felénk annyira bizonyos, mint amennyire biztos az, hogy az Atya szereti őt. Amikor az Atya nem szereti a Fiút (ez lehetetlen!), akkor bizonytalanodjunk el mi is irántunk való szeretetében. Jézust szeretni azonban azt jelenti, hogy olyan engedelmesek, és neki odaszántak akarjunk lenni, amennyire ő is engedelmes az Atyának. Úgy, mint egy juh, aki bízik Pásztorában, és követi őt mindenhová. Adja az Úr nekünk, hogy az előttünk lévő karácsony ünnepén ennek a Pásztornak a megszületésében tudjunk örvendezni, és személyesen is valljuk meg: *„az Úr az én pásztorom”*!

***Szepesy László** / Budapest*

Pecznyík Pál

Isten ajándéka

Isten élő ajándéka
hozzánk érkezett.
Bűnösökért drága Fia
szenvedt, vérezett!

Karácsonykor a mennyország
Földre költözött,
mindaz, aki Jézusban hisz,
Üdvbe öltözött.

*

Feltámadott!

Holtak között nincs az élő,
feltámadott, újra él!
Most ott ül az Atya jobbján,
nemsokára visszatér!

Jézus, dicső jöveteled
néped várja boldogan,
átvonuló vándor itt lenn,
hazája a mennyben van!

*

Áldott Jézus!

Áldott Jézus, csak Te tudod,
az Újévben mi vár ránk,
akár öröm, akár próba –
fogadd érte ma hálánk.

Segíts ezt az Újévet is
áldásoddal kezdeni,
Szentlelked nagy hatalmával
bűnből lelket menteni!

Ha üdvre jut csak egy lélek,
az drágább: e világnál –
örök öröm, béke vár rá
Nálad: Isten Fiánál.

A LEGYŐZHETETLEN

„Jézus minden eddigi „én vagyok”-állítása azonosítja őt valamilyen életszükséglettel (kenyér, világosság, víz, pásztorkép – biztonság), de itt magával az élettel azonosítja magát. És ez még az evangélium bevezetésében található állításnál, miszerint „benne élet volt” (Jn 1,4) is erősebb megállapítás: ő az élet. ”

Jézus hét „én vagyok”-mondása közül sorrendben az ötödik így hangzik: *„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él; és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?”*

Aki János evangéliumának szövegét tüzetesebben megvizsgálja, észreveheti, hogy a hét jézusi mondás közül három szorosan kapcsolódik Jézus három csodatételéhez, három messiási jelhez: az ötezer ember megvendégelése – *„én vagyok az élet kenyere”;* a vakon született ember meggyógyítása – *„én vagyok a világ világossága”;* Lázár feltámasztása – *„én vagyok a feltámadás és az élet”.* Mind a három jézusi állítás az (örök) életre irányította a hallgatók figyelmét, és a hozzájuk kapcsolódó csodatételekkel azt erősítette meg János, hogy Jézus személyében teljesedik be az Ószövetség sok-sok ígérete, ő a megígért Messiás. Ez a szoros kapcsolat a csodatörténetek és a mondások között segít nekünk abban, hogy még inkább értsük a mondások lényegét, és a maguk összefüggésében lássuk őket. Ennek fényében figyeljünk most a betániai Lázár feltámasztásának történetére!

Az elbeszélés közvetlenül megelőzi a virágvasárnap eseményeit, amellyel kezdetét veszi Jézus szenvedéstörténete, mintegy átmenetet képezve ezzel a történettel az evangélium két nagy egysége (Jn 1,19-12,50 és 13,1-20,30) között, és felkészítve az olvasót Krisztus halálára és feltámadására. János mindezt bizonyára azért teszi, hogy meggyőzzön bennünket, olvasókat, arról, hogy Jézus a halál felett győztes Úrként fogadja el és tölti be Atyjától kapott küldetését. Ennek a küldetésnek része az első nagy jánosi egységben megfogalmazásra kerülő testté-létel, a messiási jelek, de a második rész fontos eseményei a golgotai kereszt, a feltámadás, a mennybemenetel, a megdicsőülés is – kerek egész történetként áll előttünk az, ami Jézussal történik. Amikor elszenvedi mindazt, ami végül rá várt – a megaláztatást, a keresztet, a halált –, és amikor tanítványait felhatalmazza a szolgálatra (ld. Péter szolgálatba állítása – Jn 21), akkor Lázár történetének és az ott elhangzó igazságoknak a fényében tudhatjuk, hogy Jézus mindezt legyőzhetetlen, dicsőséges, halál feletti Úrként teszi. Olyan hatalom és dicsőség birtokában, amelyet a Betániában történt események alatt egyértelmű és félreérthetetlen kijelentésekkel tudomására is hoz minden jelenlévőnek. Vajon hallgatóinak volt-e füle ennek meghallására? És vajon mi meghalljuk-e Jézus nekünk szóló üzenetét?

Térjünk tehát vissza a történethez! János evangélista nagyon tudatosan tárja elénk, hogy Jézust milyen mély és gyengéd szálak fűzték Lázárhoz és családjához. Elmondja, hogy Mária és Márta csak ennyit üzennek Jézusnak: *„akit szeretsz, beteg”;* még néven sem nevezik testvérüket, és biztosak benne, hogy Jézus cselekedni fog. Azt is megemlíti János Máriával kapcsolatban, hogy ő öntött drága kenetet Jézus lábára, majd a hajával törölte meg. Ebben a mély baráti kapcsolatban még fájdalmasabb Lázár elvesztése, s ennek hangot is adnak a történet szereplői. Háromszor is megemlítik (21., 32., 37. versek) egymástól függetlenül: „ha itt lettél volna, minden másképp alakulhatott volna”. Jézus először a mély gyász állapotában lévő Mártával találkozott, aki még csak négy napja veszítette el testvérét. Vajon mit mond neki Jézus? Aki volt már hasonló helyzetben, az tudja, hogy az ilyenkor adott jó tanács (pl. „az idő majd begyógyítja a sebeket” és hasonló közhelyek) nem sokat segítenek, sőt inkább mélyítik a fájdalmat, mert csak arról győznek meg, hogy még az sem ért meg minket, akitől vigasztalást várnánk. Jézus meglepő válasza így hangzik: *„feltámad a testvéred”.* Hogyan kell ezt érteni? Mártának eszébe jut, amit fiatalon megtanult, és a legtöbb zsidó hitt is az utolsó napon történő feltámadásról. Jézus viszont itt nem a jövőről szólt, nem a hagyományos zsidó tanításban erősítette meg Mártát, egészen máshogy értette, amit neki mondott: „még ma feltámad a testvéred!”, mert aki itt áll veled szemben, ő a feltámadás és az élet. Jézus minden eddigi *„én vagyok”*-állítása azonosítja őt valamilyen életszükséglettel (kenyér, világosság, víz, pásztorkép – biztonság), de itt magával az élettel azonosítja magát. És ez még az evangélium bevezetésében található állításnál, miszerint *„benne élet volt”* (Jn 1,4) is erősebb megállapítás: ő az élet. Nemcsak feltámadást és életet ad, hanem ő maga a feltámadás és az élet, aki ott áll Márta előtt. A feltámadás és az élet tehát nem afféle elvont fogalmak, amelyeket pusztán tantételekben rögzítünk, hanem egy élő Személy. *„Hiszed-e ezt?”* – kérdezi Jézus Mártától. Hiszed-e, hogy az Örökkévaló Élet, maga Isten áll előtted? Itt tehát Jézus az ő kedves barátját egy zsidó tanításban megfogalmazott igazságtól vezeti el az őbenne való személyes hitre.

Jézusnak ereje és hatalma van, nemcsak Lázár élete és halála felett, hanem a miénk fölött is. Sokak szemében legyőzhetetlen ellenségnek tűnik a halál, mert valaminek a végleges lezárását, a teljes elszakítást jelenti szeretteiktől. Azok számára viszont, akik övele találkoznak és össze is kötik az életüket vele (ld. *„aki hisz énbennem”*), a halál felett legyőzhetetlen Úrként álló Jézus Krisztussal, azoknak az elmúlás is egészen mást jelent. Azokra nem a pusztulás és a kárhozat vár, hanem az örök élet valósága, ami éppannyira valóság, ahogyan az ő személye az!

Dr. Komlósi Péter / *Siklós*

„Mert maga Isten szólott az atyákhoz,
a prófétákhoz és apostolokhoz,
és hozzánk is szól a szent iratok által.”
(Második Helvét Hitvallás)

„ÉN VAGYOK AZ ÚT, AZ IGAZSÁG ÉS AZ ÉLET...”

„Aki hisz [Jézusban], azzal lélekben valami ahhoz hasonló történik, mint ami egyszer a tanítványokkal történt a viharos tengeren. Miután Jézus beszállt a hajójukba, azonnal elérték céljukat. Egy pillanat alatt ott találták magukat, ahová addig hiába eveztek teljes erejükből.”

Olvasásra: Jn 14,6

Jézusnak a címben szereplő kijelentése még az ún. „én vagyok” kijelentései között is a legismertebbek egyikének számít. Sokan már gyermekkorukban megtanulták aranymondásként. Igés könyvjelzőkön éppúgy találkozhatunk vele, mint falitáblákon. Alig múlik el konfirmáció úgy, hogy valamelyik konfirmandus ne kapná áldó igeként Jézusnak ezt az kijelentését, és gyakran hangzik el utolsó vigaszként temetések alkalmával is. Az utolsó vacsora estéjén Jézus is vigasztalásként mondja ezeket a szavait tanítványainak az úgynevezett búcsúbeszédeiben.

Bár az összefüggésből kiemelt idézetként is sokat mondanak ezek a szavak, mégis, Jézus önmagáról adott kijelentését mélyebben ez esetben is az eredeti szövegkörnyezetbe helyezve érthetjük meg.

Jézusnak a közeli elmeneteléről mondott szavai nyugtalanná teszik a tanítványok szívét. Nem értik igazán Jézus szavainak értelmét, amikor arról beszél, hogy már csak egy rövid ideig lesz közöttük, és hogy ahová ő menni készül, oda tanítványai nem követhetik (Jn 13,33). Ez a kijelentés kérdéseket vált ki a tanítványokból. Először Péter kérdez, akinek szavaiból kiderül, hogy sem azt nem érti, hogy hova megy Jézus, sem azt, hogy miért ne követhetné ő, aki kész lenne az életét is odaadni Mesteréért? Habár ezt követően Jézus világosan beszél arról, hogy a mennybe, az Atyához készül menni, ahová majd tanítványai is követhetik őt, Tamás szavai még mindig értetlenségről tanúskodnak: *„Uram, nem tudjuk, hova mégy: honnan tudnánk akkor az utat?”*

Mivel Jézus látja, hogy Tamás őszintén kérdez, szívesen ad választ neki: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet: senki sem mehet az Atyához csakis énáltalam”.*

Jézus önmagára utaló kijelentésében három olyan fogalom hangzik el, amelyek egyike sem volt ismeretlen a zsidó emberek számára. Az út, igazság és élet szavak csodálatos lelki hármashangzatként szólalnak meg, és hirdetik, hogy kicsoda ő.

Jézus az út

Mivel Tamás kérdése az útra vonatkozik, Jézus önmagáról, mint útról beszél elsőként. Az út fogalma már az ószövetségi ember hitében és gondolkodásában is nagyon fontos szerepet játszott. Az Ószövetség sokféleképpen beszél az útról. Úgy azonban, ahogy itt Jézus teszi, előtte még soha senki sem szólt arról. Jézus ugyanis itt önmagáról beszél úgy, mint útról. Önmagát nevezi útnak, mégpedig *„az Útnak”*, azaz nem egy útnak a sok út közül, amelyen emberi elképzelések szerint eljuthat valaki Istenhez, hanem az egyetlen hozzá vezető útról.

Jézus ezzel a kijelentésével tehát nyilvánvalóvá teszi, hogy az Istenhez való eljutással és az örök élet elnyerésével kapcsolatban minden más, ezzel kapcsolatos elgondolás és törekvés tévút. A vallás- és egyháztörténet megrendítő példákkal illusztrálja, hogy mit meg nem tettek a pogány vallások követői és a középkor aszkétái az üdvösség elnyerése érdekében – hiába. Jézus szavai teljes mértékben visszaigazolják annak a 20. századi teológusnak a szavait, aki szerint „az embertől nem vezet út Istenhez”. Ez azonban nem úgy értendő, hogy nincs is az ember számára út Istenhez. Ellenkezőleg. Miközben Jézus ezzel a kijelentésével egyfelől minden emberi üdvösségre irányuló vallásos buzgalmat, emberek által kigondolt utat hiábavalóságnak minősít, másfelől azt az örömhírt adja tudtul, hogy van út a bűnös ember számára Istenhez. Ő maga az oda vezető ÚT. Jézust az ige olyan „új és élő útnak” nevezi, aki nemcsak irányt mutat, hanem, aki magához vesz és magával visz. Jézustól az ember nem csak útbaigazítást várhat, hanem a célba való eljuttatást. Ő ugyanis nem csak a célhoz vezető út, hanem maga a cél is.

Aki hisz Jézusban, az őbenne az Atyával találkozik, mégpedig nem csak majd egyszer, az örökkévalóságban, hanem már itt. A következő versekben még mélyebben kibontja ezt az igazságot egy harmadik tanítványnak, Fülöpnek válaszolva, aki azt kéri tőle, hogy mutassa meg neki az Atyát. Jézus azt válaszolja Fülöpnek, hogy aki *„engem látott, az látja az Atyát”,* mert egy más alkalommal mondott szavai szerint *„én és az Atya egy vagyunk.”*

Aki hisz őbenne, azzal lélekben valami ahhoz hasonló történik, mint ami egyszer a tanítványokkal történt a viharos tengeren. Miután Jézus beszállt a hajójukba, azonnal elérték céljukat. Egy pillanat alatt ott találták magukat, ahová addig hiába eveztek teljes erejükből.

Ez a csoda velünk is megtörténhet, ahogyan Jézus tanítványaival megtörtént. Az a Péter, aki az utolsó vacsora estéjén még értetlenül áll Jézus kijelentésével szemben, egy napon, miután a Szentlélek világosságánál megérti Jézus kereszthalának és feltámadásának jelentőségét, teljes bizonyossággal vallja a zsidó nagytanács előtt, hogy Jézuson kívül *„nincs üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnének”* (ApCsel 4,12).

Az út készen van. A cél eléréséhez nem erőfeszítésekre, hanem Jézusban való hitre van szükség. Amit azonban mi kegyelemből készen kapunk, azért Jézusnak nagy árat kellett fizetnie. Azért, hogy ő számunkra az Atyához vezető úttá legyen, neki, aki bűnt nem ismert, bűnné kellett lennie, hogy megbékítse irányunkba Istent (2Kor 5,20-21). Aki a Jézusban való hit által rálép erre az útra, azt olyan atyai szeretet várja, amilyenben a hazatérő tékozló fiúnak volt része.

Jézus az igazság

Jézus második kijelentése önmagáról, miszerint ő az igazság, nem kisebb jelentőségű az előzőnél. Mivel a bűnben elbukott ember értelme meghomályosodott, nem képes megismerni saját bölcsessége segítségével az igazságot. Az igazság megismerésére hiába törekedtek ősidőktől fogva vallásalapítók, filozófusok, mert a legkiválóbbak sem jutottak el a valóság felismerésre. Minden erőfeszítés ellenére megválaszolatlanok maradtak azok a kérdések, hogy hogyan és mi célból keletkezett a világ, hogy kicsoda az ember, mi az élet értelme, miért van szenvedés és halál, ki irányítja, és merre kormányozza a világot, és mi vár az emberre a halál után? Az idő múlásával nem tisztult a kép, hanem csak homályosabb lett. Újabb és újabb válaszok születtek, amelyeket egyre kevésbé éreztek kielégítőnek az emberek. Pilátusnak a kihallgatás során Jézushoz intézett cinikus kérdése, hogy *„Micsoda az igazság?”,* arról tanúskodik, hogy egyre többen voltak, akik már nem is gondolták komolyan, hogy egyáltalán van igazság, és hogy ez az igazság ráadásul meg is található. Mennyire érthetetlen és szomorú, hogy ezt a szkeptikus kérdést éppen egy olyan ember teszi fel, aki előtt ott áll az a Jézus, aki magát *„az Igazságnak”* vallja, és éppen azt követően, hogy bizonyságot tesz küldetése céljáról, vagyis arról, hogy ő azért született és azért jött a világba, hogy bizonyságot tegyen az igazságról. Az itt szereplő szó alatt az igazság, mint valóság értendő. Jézus tehát azt mondja, hogy ő azért jött, hogy feltárja előttünk a valóságot. Ő az, aki minden tekintetben hitelesen szól a valóságról. Mégpedig a látható és láthatatlan világ valóságáról egyaránt.

Hogy Jézus az *„Igazság”,* az mindenek előtt azt jelenti, hogy egyedül ő képes hitelesen bizonyságot tenni az Istenről. *„Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki Őt”* – olvassuk János evangéliumában (Jn 1,18). *„Ő Isten dicsőségének kisugárzása, és lényének képmása”* (Zsid 1,3). Őbenne jelent meg Isten dicsősége és üdvösséget ajándékozó kegyelme. Igazság mindaz, ami általa Istenről kijelentetik. Igazság, hogy *„úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”* (Jn 3,16).

Az igazság, a valóság azt is jelenti, hogy mindaz, ami a törvény szertartásaiban és áldozataiban ígéretként adatott, Jézusban valósággá vált.

Jézus kijelentése üzenet a mai posztmodern embernek, aki Pilátushoz hasonlóan nem tudja, hogy mi az igazság. Van igazság. Jézus *„az Igazság”.* Jézus azt ígéri, hogy ennek az igazságnak a megismerése szabaddá tesz (Jn 8,32).

Jézus az élet

Jézus kijelentésének harmadik szava arról szól, hogy ő az Élet is. Ő az élet forrása és ajándékozója. Az ember az igazságnál talán csak az örök életre vágyik jobban. Azóta keresi a hallhatatlanságot, amióta az Édenből kiűzetett, és az élet fájához vezető út bezárult előtte. Ám Isten nélkül hiába keresi vallásokban, filozófiákban, orvostudományban, mert a halál elleni közdelemben mindig alul marad. A halállal szemben életet csak az a Jézus adhat, aki a kereszten elszenvedte a bűneinkért járó büntetést, és feltámadása által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet. Az örök életet Isten az ő Fiában adta nekünk. *„Akié a Fiú, azé az élet”* (1Jn 5,12).

*

Jézusnak ez a kijelentése, amelyben úgy beszél magáról, mint az Atyához vezető útról, az igazságról és az életről nem csak a tanítványok nyugtalanságának lecsendesítésére volt elegendő, hanem a mi szívünk félelmének elvételére és örömre hangolására is.

***Molnár Sándor** / Biatorbágy*

„ÉN VAGYOK AZ IGAZI SZŐLŐTŐ”

„A Krisztus testtételével, amit karácsonykor ünneplünk, Isten a Paradicsomból átültetett ebbe az elveszett világba egy igazi szőlőtövet, és az abban mély gyökereket eresztett.”

Olvasásra: János 15,1-8

Karácsony ünnepe az Isten szeretetéről tanúskodik. Mert Jézus Krisztusban az Isten szeretete jelent meg testben. Az egész Szentírás arról beszél, hogy Isten mennyire szereti ezt a világot és benne a bűnös embert.

Az igazi szőlőtő példázata is arról beszél tulajdonképpen, hogy az Isten szeretet. A nagy kérdés csak az, hogy miként szeret minket Isten. Mert ő a maga módján szeret. Sok ember olyan Istent szeretne magának, aki úgy szeretne, ahogy ő azt elképzeli, ahogy az neki tetszene, ahogy az neki „passzolna” – amint azt mondani szoktuk. Isten azonban a szeretetben is a maga útját járja, és ez így van jól, ennek így kell lennie.

Ha Isten úgy szeretne, ahogy azt ki-ki elképzeli, akkor ez olyan lenne, mint ahogy az időjárással van. Az egyik azt szeretné, hogy süssön a Nap, mert ő éppen kirándulni megy, a másik meg, hogy essen az eső, mert a kertje már teljesen kiszáradt.

Isten az ő szeretetét egy meghatározott helyen és egy meghatározott időben mutatta meg. Ő a maga szeretetét egyedülálló, hasonlíthatatlan, utánozhatatlan módon nyilvánította ki. És nekünk ez előtt meg kell hajolnunk, ezt el kell fogadnunk. Aki ezt nem fogadja el, az egész életén át kételkedni fog az Isten szeretetében, az mindig gyötrődni fog azon, hogy ő nem látja és nem érzi azt, hogy Isten a szeretet. De aki ezt elfogadja, az egész életén át tapasztalja és vallja majd, hogy Isten a szeretet.

Ez a példázat, de az egész fejezet is azt mutatja meg, hogy miként szeret minket Isten, hogy miben mutatkozik meg az ő szeretete. Ezt a fejezetet is a szeretet himnuszának lehetne nevezni, ahogy azt az 1Kor 13-mal tesszük. Amikor itt János evangélista az Isten szeretetéről tesz bizonyságot, akkor egy szőlőtőről beszél. A szőlőtő a földnek egyik legkedvesebb, legszeretetettebb növénye. De a leírásból azonnal kitűnik, hogy ez nem egy közönséges szőlőtő, ez különbözik minden más szőlőtőtől, ami a földből kinő. Nem véletlenül nevezi ezt az *„igazi”* szőlőtőnek, és ez máris mutatja ennek a szőlőtőnek

páratlan, hasonlíthatatlan voltát. *„Én vagyok a szőlőtő, az én Atyám pedig a szőlőműves”* – mondja Jézus. Az az Atya, aki a többi szőlőtövet teremtette, most egy egészen különös, egy igazi szőlőtövet ültetett bele ebbe a világba. Próbáljuk tudatosítani, hogy milyen hallatlanul nagy dolgot mond ezzel Jézus. Isten úgy szerette ezt a világot, hogy egy igazi szőlőtövet plántált ebbe a világba. És ezt nem akárhogyan ültette el, nem felületesen, hanem mélyre, úgy, hogy az komoly gyökereket eresszthetett a földbe. A Krisztus testtételével, amit karácsonykor ünneplünk, Isten a Paradicsomból átültetett ebbe az elveszett világba egy igazi szőlőtövet, és az abban mély gyökereket eresztett. Mi már nem lakozhatunk a Paradicsomban, hiszen a bűneset után kiűzettünk onnan, de tetszett a *„Szőlőművesnek”*, hogy a Paradicsomnak legszebb fáját onnan ide ültesse, és hogy az azután örökre itt maradhasson, növekedhessen és gyümölcsöt teremhessen. Krisztus születése óta az Isten szeretetében már senki sem kételkedhet. Most már az egész világ tudhatja, hogy Isten a szeretet. Ezért már sohasem kell kérdeznünk, hogy szeretete az Isten, mert igenis, ő a szeretet. Éspedig úgy, ahogy azt Jézus Krisztusban megmutatta. Ragadjuk meg, öleljük magunkhoz, mert Isten felkínálja nekünk is, amikor azt mondja: én vagyok az igazi szőlőtő.

Miben láthatjuk ezt a szeretetet? Hogyan tapasztalhatjuk, hogy ez a szeretet jelen van és munkálkodik ebben a világban? Ez a példázat erre a kérdésre is választ ad, mert azt kiáltja oda nekünk: ne messze, ne a távolban keresd ezt a szeretetet! Mert ez a szeretet benned van, benned akar lakni, benned akar valósággá lenni. Az a nagy baj, hogy a legtöbb ember ezt nem látja, nem tudja. Mert a szőlőtőn vesszők nőnek, és ezek a veszszők mi, emberek vagyunk. *„Én vagyok a szőlőtő, ti vagytok a szőlővesszők.”* Ahogy a szőlőtő pumpálja, áramoltatja az nedvet a vesszőkbe, úgy árasztja Isten az ő szeretetét belénk, hogy az teljességgel átjárjon minket. Mert miben látszik meg az Isten szeretete, ha nem abban, hogy mi emberek odakapcsolódunk Jézus Krisztushoz, hadd mondjam így, rajta csüggünk, ahogy a szőlővessző a szőlőtőn él és létezik.

És ez a szeretet mozgásba hozza az embert. De ez már csoda, az isteni szeretet csodája. Már az is csoda, hogy Isten az ő szeretetének ezt a szőlőtövét beleültette ebbe a világba, de az még sokkal nagyobb csoda, hogy egy ember szőlővesszővé válhat, akiben a kegyelem csodája valósággá lesz, akiben az Isten szeretete kibontakozik, láthatóvá válik. Nyilvánvaló, hogy ez a szőlővesszővé válás nincs a mi kezünkben, nem áll a mi hatalmunkban,

Füle Lajos
Az Élet Könyve

Az Élet Könyve lapjain nevek,
ott tartja számon ISTEN azokét,
akiken nem lett úrrá a sötét,
akik helyett a KRISZTUS vérezett.

ez nem a mi érdemünk és teljesítményünk. Erre Isten rendelt és választott ki minket az ő érthetetlen kegyelméből, hogy mi, mint vesszők, a szőlőtőre helyeztessünk, a szőlőtővel egyesüljünk, és így gyümölcsöt teremhessünk. Krisztus hatalmas munkája bennünk, hogy ő minket „vadhajtásból” nemes szőlővesszővé formál. Az isteni kiválasztás titka előtt állunk, amely által az Isten szeretete lehajolt hozzánk, felemelt és odahelyezett az Istennel való közösségbe, azért hogy abban gyümölcsöt teremjünk.

Ez a közösség olyan mélységes, bensőséges, hogy Jézus a szőlővesszőket barátainak nevezi. Micsoda kegyelem az, hogy Jézus Krisztus barátai lehetünk. Hiszen számunkra már az is nagy megtiszteltetés, hogy szolgái lehetünk. Jézus annak ellenére nevez bennünket barátainak, hogy tudja, hogy az ellenségei voltunk, mert annak születtünk. Lázadó, engedetlen és bűnös voltunk ellenére barátainak nevez. Mi a magunk erejéből erre sem lennénk képesek: nem tudnánk ellenségből baráttá lenni. De éppen úgy van ez, mint amikor Jézus a vaknak azt mondja, hogy lásson, a bénának pedig, hogy járjon, a bélpoklosnak, hogy tisztuljon meg, a halottnak, hogy támadjon fel. Így nevez minket barátainak, amin mi csak ámulhatunk, örvendezhetünk, és amiért hálát adhatunk. Mert nincs annál boldogítóbb érzés, mint Jézus barátjának lenni. Ez olyan öröm, amit csak az angyalok élnek át, amikor a földön egy bűnös ember megtér.

De azt is tudjuk, hogy ez a barátság Jézusnak nagyon sokba került, ő drága árat fizetett érte. Ez neki a legnagyobb áldozatba, az életébe került. Mert nem véletlenül hasonlítja magát Jézus szőlőtőhöz és nem valamilyen más növényhez, fához. A szőlőtő gyümölcséből készülő bor az ő kiontott vérére utal.

De mivel Jézus arra méltatott, hogy ezen a szőlőtőn vesszők, és így Jézus barátai lehetünk, ez számunkra is nagy értéket hordozó tény. Mert a szőlővesszők nem azért vannak, hogy „díszelegjenek”. A szőlővessző egyedül azért van, hogy rajta szőlőszem teremjen, hogy gyümölcsöt hozzon. Mert mindenki, aki hisz Jézusban, szőlővessző lesz, de igazi szőlővesszővé akkor válik, amikor már gyümölcs is terem rajta. Az, hogy mi szőlővesszők, Jézus barátai lehetünk, a kegyelem ajándéka. De a kegyelem nem akar hiábavaló maradni az életünkben, gyümölcsöket akar teremni bennünk.

A gyümölcstermés érdekében Jézus megtisztítja a szőlővesszőket. Ez a megtisztítás a kereszten történt. Krisztus barátja megtisztított ember. Ott a kereszten Krisztus vérében megtisztul, leteheti bűnterhét, és fellélegezhet. Tisztába tétetett a kapcsolata Istennel, önmagával és felebarátjával szemben is. Az ilyen ember meglátja a feladatát a másik ember felé; meglátja azt, ha a másik szomorú, ha segítségre van szüksége. Meglátja, hogy hol és miben teremhet gyümölcsöt.

Igen, a mi Atyánk azért hozta le azt a drága szőlőtövet a Paradicsomból a földre, azért ültette bele az életünkbe, hogy mi egyre több gyümölcsöt teremjünk. Amikor Isten a szeretetét megmutatta, akkor ő ezt nem szűkösen, takarékosan tette, hanem bőségesen, túláradóan. És ő azt akarja, hogy az övéi is így adják azt tovább ebben a világban. Az igazi szőlőtő milliónyi vesszőcskéjén keresztül jelen akar lenni ebben a világban, és ki akar áradni.

Nekünk ezért szüntelen imádkozni kell, és benne maradni az áldások forrásában. Karácsony ünnepén ragyogjon fel éppen ezen a példázaton keresztül is Isten csodálatos szeretete! Lássuk meg az igazi szőlőtő kimondhatatlan ajándékát, s mint szőlővesszők teremjünk sok áldott gyümölcsöt Isten dicsőségére és embertársaink üdvösségére!

Lőrincz István */ Marosvásárhely*

AMI ÜNNEPEINKET BEÁRNYÉKOLJA

Az ünnepek – ezen belül is a keresztyén ünnepek – mindig fontos szerepet játszottak az emberiség történetében. A mindenkori keresztyén egyház legősibb és leggyakrabban tartott ünnepe a vasárnap, amikor a hívők Krisztus halálára és feltámadására emlékeznek. Az egyházi ünnepek sora a későbbiekben bővült, színesedett.

„Aki nem ismeri az ünnepnapokat, az nem tudja megbecsülni a hétköznapot sem” – tartja egy régi közmondás. Ám, hogy ünneplésünknek célja, értelme legyen, mindig tisztában kell lennünk azzal, hogy mit és miért ünnepelünk. A hívő ember ünneplése Krisztuson keresztül mindig Istenre mutat. Ezért ünnepeink belesimulnak az egyházi év körforgásába: adventben hitvalló őseink a Messiás-várására emlékeztek és az Úr érkezésére készültek. Karácsonykor a Megváltó születése fölött örvendeztek, a böjti időszakban pedig már Jézus Krisztus mennybemenetelének megünneplésére készültek. Virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulására, nagypénteken Krisztus halálára emlékeztek. Húsvétkor Jézus feltámadásának örömét hirdették, míg pünkösdkor a Szentlélek kitöltetéséért adtak hálát.

A protestánsok később megemlékeztek a reformáció elindulásáról, míg a római katolikus egyház a Mária-dogmák megjelenését követően „gazdagodott” újabb ünnepekkel (napjainkban több mint húsz főünnepet és parancsolt ünnepet tartanak számon).

Az évszázadok során igen sok népszokás, hiedelem és hagyomány „rakódott rá” ünnepeinkre. Az igei tartalom, a bibliakusság egyre inkább háttérbe szorult, helyette maga az ünneplés kapott nagyobb fontosságot. Az ünnepléshez pedig hozzátartozott az ünnepi lakoma, a mulatozás és az egyéb külsőségek.

Napjainkban az ünnepek egyre kevésbé szólnak arról, amihez kötődnek, ezzel szemben nagyobb hangsúlyt kap a hozzájuk köthető bevásárlási láz (különösen karácsony és húsvét környékén). Az elüzletiesedés ellen a keresztyének gyakran felemelik szavukat, de hasonló kritikák fogalmazódnak meg a szekularizált világ részéről is – igaz, ők más szempontból bírálják azt. Újkori tendencia az egyházi ünnepek megfosztása a keresztyén jellegétől, amellyel a másvallásúak (zömmel muszlimok) érzékenységét kívánják kímélni. Ez a tendencia főleg Nyugat-Európában követhető nyomon, amíg Észak-Amerikában és Kelet-Európában még mindig a hagyományos keresztyén ünneplés az elfogadottabb.

A római katolikus egyházi ünnepek olykor történelmi eseményekhez is kapcsolódnak, mint pl. a Szent István-körmenet, vagy a csíksomlyói búcsú. Ez utóbbi különös jelentőséggel bír, mivel a katolikus hívek mellett más felekezet tagjai is szép számban látogatják.

A csíksomlyói búcsú Erdélyben a legrégebbi és legnagyobb ünnepek közé tartozik. Helyszíne a Mária-kegyhely, ahol ferences rendiek vezetésével évszázados ünnepi gyakorlat alakult ki, és tartottak meg bizonyos állandóságot. Az ünnep a szocializmus alatt mintegy rejtetten zajlott (a Ceauşescu-rezsim részéről tapasztalt tűréshatárokat folyamatosan tágítva). A rendszerváltást követően viszont egyre nagyobb tömeg gyűlik össze pünkösdkor a közös ünneplésre. Csíksomlyó ily módon mára az összmagyarság legjelentősebb keresztény nemzeti kegyhelyévé és találkozóhelyévé vált.

A római katolikus egyház azt hirdeti, hogy hívei Csíksomlyón teljes búcsút nyerhetnek. Ugyanis az a bűneit megvalló és bűnbánatot tanúsító hívő, aki a gyónás szentségének kegyelmi állapotában meglátogatja a kegyhelyet, és ott meghallgatja a szentmisét, elnyeri a bűnei megbocsátása után visszamaradt büntetések teljes elengedését is.

A búcsú története a kora középkorba nyúlik vissza, amikor IV. Jenő pápa körlevélben buzdította híveit, hogy legyenek a ferencesek segítségére a templom építésében. Az elvégzett munkáért cserébe búcsút engedélyezett.

Ennél elterjedtebb az az elmélet, ami szerint a búcsút 1567 óta tartják, amikor is János Zsigmond erdélyi fejedelem hadai megpróbálták a csíki székelyeket unitárius hitre téríteni (aminek egyébként egy másfél évszázaddal később született leíráson kívül alig akad írásos nyoma). Ők azonban visszaverték a támadást, és győzedelmeskedtek a csatában. Állítólag az ütközet ideje alatt a gyerekek és nők imádkoztak, kérték Babba Mária (a csángók ma is így nevezik a Szűzanyát) közbenjárását, segítségét. A fejedelem serege fölötti győzelem emlékére rendezik meg minden évben a csíksomlyói búcsút.

Van egy harmadik hagyomány is, ami az ünnephez kötődik: ez szintén Szűz Mária alakjához kapcsolódik. A csíki székelyek hitéletében ugyanis már régtől fogva ott élt a „napba öltözött asszony”, a Babba Mária, aki már a keresztyénség megjelenése előtt a nép fő pártfogójának számított. A szájhagyomány szerint az 1345-ben a székelyek által legyőzött tatárok úgy vélték, hogy őket valójában nem is a székelyek győzték le, hanem a csapataik élén lovagló és a kezében bárdot tartó Szent László király, aki fölött viszont egy koronás királynő (Babba Mária) lebegett. Erre is emlékeznek ma Csíksomlyón.

A legnagyobb magyar katolikus búcsújáró helyen alkalmasint százezrek gyűlnek össze. A búcsú fő ünnepe a pünkösd előtti szombaton tartott nagymise, amit a templom feletti, Jézus hegyének is mondott Kis-Somlyó és az azon túl emelkedő Nagy-Somlyó erdős hegye közti hágón tartanak. Sokan gyalog teszik meg az utat a búcsú helyszínéig, mások szervezetten vagy egyéni kezdeményezés alapján érkeznek. Az anyaországból több különvonat szállítja a zarándokokat.

A búcsú napján a hívek Máriát dicsőítő énekkel, körmenettel érkeznek. A menet a kegytemplom után kettéválik: az egyik ág Jézus hegyét északról megkerülve, a másik ág a Szent Anna-kápolna irányában közelíti meg a szentmise helyszínét. A résztvevők hagyományos egyházi jelvényeket visznek magukkal. Amikor a Kissomlyó hegyen lévő Salvator-kápolna elé érnek, eléneklik az „Egészen szép vagy Mária” című éneket. Miután betöltik a hágó széles terét, kezdetét veszi a szentmise…

Pünkösd vasárnap hajnalán kimennek a Kis-Somlyó hegyére, és várják a napkeltét. A szájhagyomány – és több résztvevő elbeszélése szerint – a felkelő napban megjelenik előttük Isten Szentlelke. Volt, aki a napban angyalokat vélt látni.

Azt mondják, hogy „tiszta lelke kell legyen annak, aki meg akarja látni a Szentlelket, amint a napban galambocska képében *repecsél*”. Olyan hiedelem is van, hogy aki a felkelő napot először látja meg, azé a világosság és az istengyermeki élet. Az egyik résztvevő így írta le élményeit: „Hogy mi van ott, a hegyen, ilyenkor, azt tényleg látni kell! Látni kell az elrévült, extázisba esett arcokat! Magam nem nézhettem sokáig a napot, mert könnyezni kezdett a szemem…”

A búcsú felől megoszlanak a vélemények, sokan sokféleképpen tekintenek rá. Kétségkívül össznemzeti zarándoklatról van szó, aminek van egy, a magyarságot erősítő üzenete. Ám ahogyan valaki megfogalmazta: „ebbe keveredik bele azután a Babba Mária, a Szűzanya, a Földanya és egy fenyőillattal édesített nemzeti romantika”. És ebbe a történetbe keverednek bele sokan a protestánsok közül is. Rajtuk kívül pedig sokan mások, akik egyébként korántsem azonosulnak Róma tanításaival.

Akik hitvalló keresztyéneknek vallják magukat, azoknak komoly hitbeli kifogásaik vannak Csíksomlyóval kapcsolatban. Mégpedig azért is, mert a találkozó középpontjában nem a Biblia igazsága és nem Krisztus váltsága áll. A középpontba Babba Máriát, a Boldogságos Szűzanyát állítják, és csakis őt. Egészséges evangéliumi tanítás ott egyáltalán nem hangzik el, azon a helyen lelkileg épülni lehetetlenség.

A protestánsoknak amúgy sem ünnepe a csíksomlyói búcsú, hiszen az Róma nagyságát hivatott dicsérni. A történeti háttér pedig minden alapot nélkülöz. Ugyanis a katolikusnak született, később lutheránussá, majd reformátussá lett, végül unitáriusként elhunyt – egyébként rendkívül művelt – János Zsigmondról, aki türelméről és igazságosságáról volt közismert, nehezen feltételezhető, hogy fegyverrel akarta volna a székelyeket áttéríteni. Annál inkább, mivel az ő uralkodása alatt született meg a híres 1568. évi országgyűlési határozat Tordán, ami Európa első vallásszabadság-törvénye volt. Ez az országgyűlés a lutheránus, református és unitárius vallás mellé bevette a római katolikust is. A székelyek elleni fellépésről amúgy sem maradt fenn semmiféle feljegyzés, így kétséges, hogy egyáltalán megtörtént-e (legkorábbi említése 1727-ből való, annak leírása pedig Cserey Farkastól származik 1780-ból).

Balgaság abban reménykedni, hogy a zarándok – Csíksomlyót megjárva – közelebb kerül majd Krisztushoz, jobban megérti a Szentírást. Mint ahogy botorság azt is elhinni, hogy a búcsún való részvétel, vagy akárcsak a vele való rokonszenv lenne az alapfeltétele a magyarság lelki megújulásának, vagy a nemzeti öntudat megerősödésének. Sokkal inkább arról van szó, hogy *„… ha valaki akkor azt mondja nektek: íme, itt a Krisztus vagy amott, ne higgyétek! Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, hogy elhitessék, ha lehet, még a választottakat is”* (Mt 24,23-24).

Margit István */ Pécel*

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

A Biblia Szövetség Tanácsa 2018. november 24-én a székházban tartott ülést. A tanácstagok közül jelen volt dr. Cs. Nagy János (vezető tanácstag), Alföldy-Boruss Dezső, Horváth Géza, Margit István, Molnár Sándor, Nyírő Ottó, Sipos Aba Álmos, Zila Péter, póttagok közül ifj. dr. Mikolicz Gyula, ifj. Móréh Tamás, tanácskozási joggal Móréh Tamás, a Felügyelő Bizottság elnöke, az elnökség közül dr. Makrai Tibor elnök, dr. Viczián Miklós alelnök és dr. Mikolicz Gyula titkár. Kimentését kérte Sipos Ete Zoltán főtitkár, dr. Pauk János, dr. Szilágyi Imre Miklós, Weber István tanácstag, Hotorán Gábor tanácsi póttag. A vezető tanácstag a Titusz 1,5-9. rész alapján tartott áhítata, imaközösség után napirend szerint tárgyalt a Tanács: – titkári beszámolót hallgatott meg az egyesület működéséről, a következő feladatokról; – második olvasatban tárgyalta, majd határozott a 2019. évi egyesületi programtervről; – tárgyalt a pénzügyi szabályzat módosításáról, majd határozatai javaslattal támogatta a módosítást; – tárgyalt és határozott a munkavállalók 2019. évi étkezési hozzájárulásának munkabérként történő kifizetéséről; – beszámolót hallgatott meg az Ébredés Alapítvány kiadói és terjesztői tevékenységéről; – BSz körzetet (somogy-tolnai) érintő kérdésről tárgyalt; – tárgyalta a székház hangosítás korszerűsítésének lehetőségét, és pályázati forrásból történő megvalósítását; – a tagfelvételi eljárásban a kérelmek további kiegészítésének módjáról, illetve a döntés elhalasztásáról határozott.

Határozatait az elnökséghez beterjesztette. A 10.00 órakor kezdődött tanácsülést 15.20-kor a vezető tanácstag imádsággal zárta be. ■

* * *

A Biblia Szövetség Elnöksége 2018. november 24-én a székházban tartott ülést. Jelen volt dr. Makrai Tibor elnök, dr. Viczián Miklós alelnök és dr. Mikolicz Gyula titkár, kimentését kérte Sipos Ete Zoltán főtitkár. Az elnökség a tanács javaslatait figyelembe véve: – elfogadta az egyesület 2019. évi programtervét, és annak a honlapon és külön programfüzetben történő megjelentetéséről határozott; – a pénzügyi szabályzat módosítását elhalasztotta a Felügyelő bizottsági vélemény megérkezéséig; – határozott az egyesületi munkavállalók étkezési hozzájárulásának (a törvényi változást figyelembe véve) 2019-től munkabérként történő kifizetéséről.

Határozatait az elnökség egyhangúlag hozta meg. ■

* * *

A 2017. évi SZJA 1%-a egyesületeknek, alapítványoknak történő felajánlásából az adóhatóság szeptemberben a Biblia Szövetségnek 341.009,- Ft-ot, az Országos Bibliaiskola Alapítványnak 48.203,- Ft-ot, az Ébredés Alapítványnak 126.294,- Ft-ot utalt át. Köszönjük a felajánlást! ■

* * *

Az éves programterv szerinti őszi csendeshetet Mátraházán a Református üdülőben, a lelkigondozói hetet Berekfürdőn, a Megbékélés Házában, a csendesnapot a Debrecen, Mester utcai Ref. Gyülekezet vendégeiként, Miskolcon a Ref. Egyházkerület székházában és a Bp. Pasaréti Ref. Gyülekezet helyiségeiben tarthattuk meg. Hálásak vagyunk Istennek az ige üzenetéért, a bátorításért, tanításért, az evangélium örömhíréért, a testvéri találkozásért. Köszönjük a szolgálók, a vendéglátók fáradozását! A pasaréti igeszolgálatok hanganyaga meghallgatható: http://www.bibliaszov.hu/aktualis/hirek/1331-pasareti-csendesnap-hangfelvetele ■

* * *

Tájékoztatjuk a folyóirat olvasóit, hogy a 2019. évben a Biblia és Gyülekezet ára nem változik. Az előfizetők számára a befizetési utalványt mellékeltük. ■

30(–) IFJÚSÁGI SZILVESZTER
16-30 éveseknek

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2018-ban is szeretettel várunk mindenkit a Biblia Szövetség ifjúsági szilveszterére. Remek lehetőség ez arra, hogy más keresztyén fiatalokkal, vidáman, testvéri közösségben zárjuk az évet, és köszöntsük 2019-et.

A programban lesz igei alkalom, sok játék és közös vacsora. Várunk 2018. 12. 31-én 18:00-tól a Biblia Szövetség Egyesület székházában (2119 Pécel, Kálvin tér 2/b), ami megközelíthető autóval, BKK busszal (Bp. Örs Vezér térről induló 169E járat, Pécel, Kossuth tér megállónál kell leszállni), vonattal Budapest Keleti-pu., vagy Hatvan felől Pécel állomásig utazva.

Egy tálca sütit / üdítőt is szívesen fogadunk, egyébként a program ingyenes, de szükséges, hogy előre jelezzétek szándékotokat a facebook eseménynél, vagy e-mailben.

A tartalmas programokban megfáradtak részére éjszakai pihenést 2-3 ágyas szobákban tudunk biztosítani, ehhez párnahuzatot, lepedőt és hálózsákot (vagy takaróhuzatot) hozz magaddal! A férőhelyek korlátozottak, emiatt igényeiteket előre jelezzétek!

Minden résztvevőnek ajánljuk a program lezárása végett a jan. 1-jén, 10.00-kor kezdődő református istentiszteletet.

Érdeklődés, jelentkezés: telefonon (munkaidőben): 06 28 452 334/111, e-mailben: bsz@bibliaszov.hu, vagy a Biblia Szövetség Facebook oldalán.

30(+) SZILVESZTER
30-50 éves egyedülállóknak

December 29. és január 1. között ebben az évben is megszervezzük az év végi programot. Részletes tájékoztatót a www.bibliaszov.hu oldalon találtok.

A szálláshelyek beteltek, de a közös programokra szívesen fogadjuk az érdeklődőket.

FONTOS KÉRDÉSEK

A következő rendezvény programja:

– február 10.: **Ma is érvényesek a tridenti zsinat határozatai?**

előadó: *Szepesy László*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest, Nagyvárad téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.).

Az előadást követően lehetőség van a téma megbeszélésére.

Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

KÜLDÖTTGYŰLÉS

A BSz 2019. évi nem nyilvános küldöttgyűlését **április 6-án**, Pécelen tartja.

Részletek: www.bibliaszov.hu

NŐI CSENDESNAPOK
(2019. január – május)
Mit várjunk?
A hívő nők jövőképe

január 26. **Mit vagy kit várunk?** Várjuk a dicsőséges Jézus Krisztus érkezését (Titus 2,13-14)

február 23. **Várhatunk-e békét?** Várjuk az Isten által elkészített nyugodalomba bemenetelt (Zsid 4,9-11)

március 30. **Örömteli várakozás** Reménységgel és megszentelt életvitellel várjuk az érkező Krisztust (Tit 2,1-12)

április 27. **Tétlen várakozás?** Boldog ember, akit a visszaérkező Krisztus munkában talál (Mt 24,46)

május 25. **Félelem nélküli várakozás** Akik várjátok Krisztust, ne féljetek! (Lk 21,28-31)

Az előző két évtizedhez hasonlóan 2019-ben is szeretettel várjuk mindazokat, akik szeretnének bekapcsolódni a nők számára meghirdetett sorozatba. A sorozat öt alkalomból áll, havonta egy szombati napon 10.00 és 15.00 óra között. A női csendesnapok menete: áhítat, előadás, csoportos beszélgetés, éneklés, imaközösség, a szünetekben kötetlen beszélgetések, ismerkedés az ország különböző tájairól érkezett résztvevőkkel. Előzetes bejelentkezés nem szükséges, szendvicsről mindenki maga gondoskodik, teát kapunk.

Helyszíne: Budapest Nagyvárad téri református templom gyülekezeti terme, (Üllői út 90., megközelíthető a 3-as METRO-val a Nagyvárad téri megállóig utazva). A templom rekonstrukciója miatt várhatóan a március-áprilisi-májusi program más, közlekedési eszközzel könnyen megközelíthető helyszínen kerül majd megszervezésre. A változásról megfelelő időben és módon tájékoztatást adunk.

*

Halottaink: ✞ **Bori Gáborné** (1942) Budapest,
✞ **Dr. Nagy Béla** (1937) Szombathely,
✞ **Solymosi Lászlóné** (1947) Nyékládháza,
✞ **Somogyi Istvánné** (1926) Mátészalka.

Kedves szolgáló egyesületi tagoktól, testvérektől búcsúztunk az elmúlt hetekben is. Nincs lehetőségünk számba venni mindazt a feladatot, szolgálatot, amit az elmúlt évtizedekben közöttünk végeztek. Köszönjük az Úrnak elköltözött testvéreink hűségét, szeretetét, szolgálatát. Legyen emlékük áldott a Biblia Szövetségben is!

*

A Biblia Szövetség Egyesületet nyertes pályázatokkal támogató szervezetek:

EMBERI ERŐFORRÁS TÁMOGATÁSKEZELŐ
MINISZTERELNÖKSÉG
Nemzeti Együttműködési Alap

Válogatás
a BSz programok fotóiból

1. kirándulás a pedagógus konferencián

2. az államigondozott és nehéz sorsú lányok tábora résztvevőinek látogatása a domonyvölgyi lovasfarmon

tanácsülés novemberben
fotó: dr. Viczián Miklós

elkészült az ebéd a szeptemberi családi napon

AZ ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY AJÁNLATA 2018-BAN

ÚJ KIADVÁNYAINK

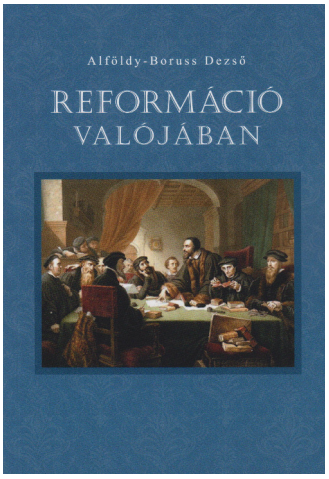

Alföldy-Boruss Dezső
Reformáció valójában
Ára: 850,- Ft

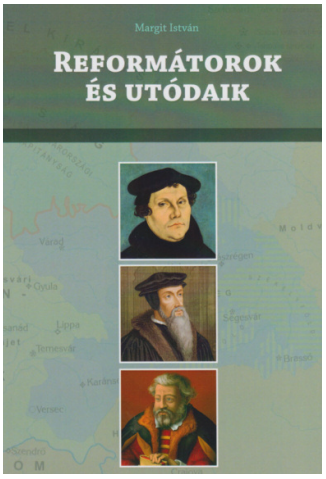

Margit István
Reformátorok és utódaik
Ára: 550,- Ft

Dr. Cs. Nagy János
Igaz ösvényen
Ára: 350,- Ft

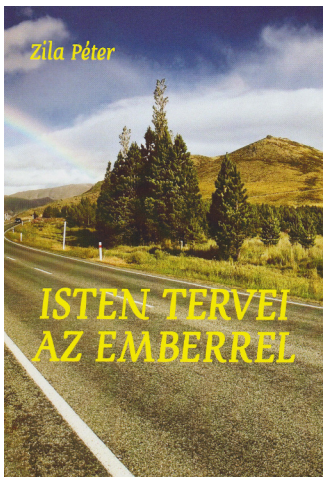

Zila Péter
Isten tervei az emberrel
Ára: 350,- Ft

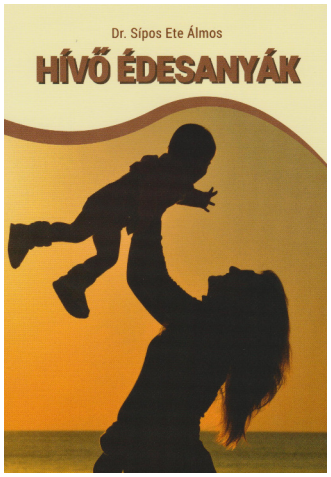

Dr. Sipos Ete Álmos
Hívő édesanyák
Ára: 350,- Ft

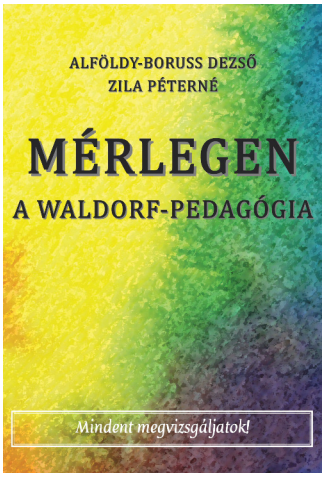

Alföldy-Boruss Dezső –
Zila Péterné: **Mérlegen a Waldorf-pedagógia**
Ára: 550,- Ft

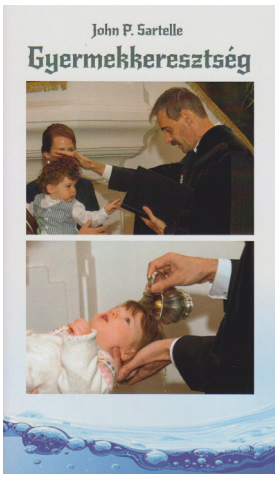

John P. Sartelle
Gyermekkeresztség
Ára: 320,- Ft

Biblia és Gyülekezet
folyóirat
előfizetési díja: 2500,- Ft/év

Kiadványaink megrendelhetők telefonon és faxon, e-mailben, de internetes boltunkon keresztül is.

Elérhetőségünk: **ÉBREDÉS Alapítvány,** 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B; *tel./fax:* (28) 452-334;
internet: www.bibliaszov.hu; *e-mail:* imargit@bibliaszov.hu

A **Biblia és Gyülekezet** című folyóiratra a ***11742331-20003610*** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2018-ban: *belföldre:* 2.500,- Ft/év; (10 pld. felett 2.200,- Ft/pld.); *külföldre: – európai országokba* 4.800,- Ft/év;
– egyéb országokba 5.900,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.
A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala a Biblia Szövetség Egyesület címén
Kiadja a Biblia Szövetség Egyesület megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

* * *

Biblia Szövetség Egyesület címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: *Sipos Ajtony Levente;* szerkesztő: *dr. Mikolicz Gyula;* szerkesztőbizottság: *Alföldy-Boruss Dezső, dr. Cs. Nagy János, Margit István, dr. Mikolicz Gyula, Sipos Ajtony Levente, Sipos Ete Zoltán;* tördelés: *Horváth Mária*
Címlap: BSz önkéntesekkel a Vereckei-hágónál
A fotókat az alkalmak résztvevői készítették. – Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!
Nyomtatás: Prime Rate Kft. 1044 Bp., Megyeri út 53. – HU-ISSN 0866-2932 (nyomtatott) – ISSN 2064-0269 (online)